

JUTRO

Naročnina mesno mesecno 26 Din, za
izposojnino 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Kamnarska ulica 5. Telefon 1105,
3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 18. Telefon
št. 448.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon Rev. 194.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglas po tarifi.

Upravitelji: Ljubljana, Prešernova ul. 84
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2402
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 18. Telefon št. 455
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2
Telefon št. 190
Računi pri pošti štet. savodih: Ljubljana
št. 11.242; Praha št. 78.160; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 2. septembra.

Krvavi spopadi in nemiri v Palestini so obrnili nase pozornost v ogromnih dimenzijah, k čemur je poglavito prispevalo dejstvo, da so prizadeti židje, ki bivajo raztreseni po tako velikem delu sveta.

Vsi komentariji krvavih palestinskih dogodkov, v kolikor so jih podali poznavalci razmer, soglašajo v tem, da so vzroki nenadne protizidovske eksplozije trajni in da so potemtakem dogodki zoreli že dolgo. Židovski komentariji govorijo seveda samo o krivdi angleških oblasti, osobito v Palestini odločujočega kolonialnega uradništva, ki je prelahkotno ocenjevalo situacijo in ni ničesar storilo, da se pravočasno pobriga za učinkovito intervencijo. Ni dvoma, da je ta presoja z očitki vred točna, ali samo s pristavkom, da bi nagla intervencija angleških čet pač mogla omejiti, morda celo popolnoma preprečiti krvave izbruhe, da pa bi pri tem vsi vzroki nezadovoljstva in notranje napetosti ostali in samo čakali ugodnejše prilike za eksplozijo.

V bližnjem orijentu so si Angleži med svetovno vojno skušali pridobiti odnosno v precejšnji meri zares pridobili zaveznikov v dveh smereh. Na eni strani so si dobili simpatije svetovnega židovskega sveta s tem, da so sprejeli sionistični program renacionalizacije Palestine. Po drugi strani so podprli arabski svet, ki se je budi v protiturških težnjah in očajali v njem stremenje po nacionalni osamosvojitvi.

Arabski nacionalizem še ni zrelo gibanje, je še v mladem stanju razvoja. Vendar se je v njem določeno pokazala težnja, iz arabskih dežel nekdanje Turčije osnovati veliko arabsko državo. Izid svetovne vojne je zares odstranil turško gospostvo, toda nova politična ureditev je ustvarila stanje, ki Arabce prav nič ne zadovoljuje. Nastale so manjše arabske države, seveda v primeri odvisnosti od Anglije. Da je v notranji Arabiji, ki je bila tudi za časa Turčije svobodna, ostalo vse pri starem, je samo ob sebi umljivo. Sirija je pripadla Franciji, ali ta se niti ni uredila v obliki enotne države, marveč kot več popolnoma ločenih političnih teritorijev. Palestina, kjer je bilo domala devet desetih Arabcev, pa se je prepustila sionistom za njihove nacionalistične eksperimente.

Z novim stanjem so bili sprito tega arabski intelektualci zelo nezadovoljni, zato se vrstijo v vseh arabskih teritorijih bližnjega orijenta konflikti med domačim prebivalstvom in okupacijskimi oblastmi.

V Palestini se obrača nezadovoljstvo Arabcev zoper sionistične težnje iz več vzrokov. Prvič so ogorčeni, ker se uprava dežele naslanja samo na žide, dasi so Arabci v ogromni večini in dalje, ker se tu sistematično pripravlja sprememba, po kateri bi se Arabci potisnili v manjšino in se sčasoma popolnoma podredili osvojenim židom. Nasprotje pa je tudi gospodarsko. Nova gospodarska podjetja židovskih kolonistov, ki se urejajo na racionalen, moderen način, s pripomočjo denarja in umstvenih sredstev, dotekajočih iz vsega civiliziranega sveta, pomenijo vedno bolj opasnejšo konkurenco primitivnejšim proizvodom avtohtonega arabskega prebivalstva. Arabci, ki so sprva prav radi prodajali zemljišče kolonistom, se sedaj obračajo zoper nje z znano silovitostjo. Ker okupacijske oblasti podpirajo židovska stremjenja, je bojazen Arabcev tem večja.

V taki situaciji in nasprotjih si je težko misliti kompromisno rešitev. Arabski krogi pozivajo Anglijo, naj kratkoma likvidira sionistični eksperiment v Palestini. Židovski mitingi širom sveta zahtevajo za svoje sorodnike vojaško podporo ter zbirajo dobrovoljske čete. Gotovo je, da bodo Arabci mirovali le, če bodo posadke po deželi tako močne, da bodo imeli dovolj strahu pred njimi, zakaj samo to more biti učinkovit argument v orijentu. Toda s tem se bo med Arabci nacionalni odpor proti Anglezem samo še ojačil — in sicer ne samo v Palestini — kar za bližnjo Sueso ne more biti zaželjen pojav. Zameriti se židom, ki se naslanjajo na kapital tolikih dežel, tudi ne bo v interesu londonskih politikov. Zato je prav interesanten problem, kak bo končen rezultat notranjega procesa v Palestini. Za enkrat seveda ne more biti dvoma, da bo Anglija za vsako ceno varovala svoj prestiž; za take naloge tudi labouristom ne manjka smisla.

Mednarodna razstava za brezžično telegrafijo

Bukarešta, 2. septembra. a. Danes je bila odprta mednarodna razstava za brezžično telegrafijo, na kateri sodelujejo mnoge države iz inozemstva. Svečani otvoritvi so prisostvovali člani regentskega sveta, ministri vojske, čimkevi, tajnik ministrstva prometnega Zalka, oba kot zastopnika vlade ter številni meščani. V posebnem paviljonu so razstavljeni električni stroji za domačo potrebo, kakor tudi plinske maske in aparati za aeronavtično uporabo. Ta razstava je prva te vrste v Evropi.

Razburjenje nad poboji v Palestini raste

Voditelj palestinskih Arabcev o jedru vprašanja — Trajen mir je v Palestini nemogoč, dokler bo veljala Balfourjeva izjava — Židovska protestna zborovanja

London, 2. septembra. s. Emir El Husejn, veliki mufti in predsednik vrhovnega muslimanskega sveta je izjavil posebnemu poročevalcu »Daily Expressa«: Trenutno je pred nami prvi narodni upor, v katerem uživamo simpatije in podpore muslimanskih Arabcev v Siriji, Egiptu in severni Afriki, tedaj vsega arabskega sveta z njegovimi 60 milijoni prebivalci. Vlada bo mir, v kolikor ga bomo mogli vzdrževati. Mi se ne bomo upirali angleškim bajonetom, toda Anglija mora razumeti, da resni dogodki v Palestini nimajo nič skupnega z »židom jidkovanjem«. Ti dogodki segajo nazaj do Balfourjeve izjave iz leta 1917. Nemiri bi se dali začasnó zadušiti ter s silo angleškega orožja bi bilo mogoče izsiliti začasen mir. Trajen mir pa se v Palestini in Arabiji ne bo vrnil vse dotlej, dokler bo Anglija zasledovala politiko Balfourjeve deklaracije. Vsa Arabija je vznemirjena.

Jeruzalem, 2. septembra. s. Proklamacija angleškega vrhovnega komisarja razglasa, da so storili zločinov pri zadnjih nemirih izročeni zaničevanju vseh civiliziranih narodov. Sprito dogovorko zadnjega tedna namerava vrhovni komisar prekiniti pogajanja z angleško vlado glede gotovih sprememb v ustavi Palestine. Ta pogajanja so se pričela zaradi obljube, ki jo je svoječasno dal poseben odbor arabskim voditeljem. Glede vprašanja molitve ob židu jidkovanja v Jeruzalemu objavlja vrhovni komisar namero, da bo postopal po načelih, ki jih vsebuje Bela knjiga z novembra 1928.

London, 2. septembra. Reuter poroča iz Jeruzalema: Po nepotrjeni vesti so Arabci včeraj zanetili ogenj v židovski koloniji Jesod Hamaiah v bližini Tiberije.

Znani poznavalec arabskega vprašanja žid Harold Weiner, ki so ga Arabci ubili 22. avgusta pred damaškanskimi vrati, je zapustil 10.000 funtov šterlingov z določitvijo, da se ima ta zneske uporabiti za proučevanje muslimanske kulture. Oblasti so naknadno odkrile še 6 židovskih trupel, ki izvirajo še od poboja v Safedu dne 28. avgusta.

London, 2. septembra. a. Po vesteh angleškega visokega komisarja v Palestini je bilo tekom poslednjih neredov v Palestini ubitih 83 muslimanov, 109 židov in 4 kristjani. Ranjenih pa je bilo 122 muslimanov, 183 židov in 10 kristjanov.

Bukarešta, 2. septembra. a. Židov-

X. zasedanje Društva narodov

Predsednikom je izvoljen zastopnik San Salvadorja — Letošnje jesensko zasedanje je najvažnejše od vseh dosedanjih

Zeneva, 2. septembra. d. Danes ob 11. dopoldne je otvoril perzijski zastopnik Ali Kan Forughi kot poslušajoči predsednik sveta deseto zasedanje Društva narodov ter imel pri tej priliki nagovor, ki je napravil najlepši dojem na zborovalce. Za predsednika septembarske skupščine Društva narodov je bil izvoljen z 51 proti 43 glasovom zastopnik San Salvadorja prof. Gustav Guerrero. Po svoji izvolitvi je imel prof. Guerrero govor, v katerem je povdarjal pomen izvolitve zastopnika latinske Amerike za predsednika desetega zasedanja Društva narodov.

Zasedanju prisostvuje 24 zunanjih ministrov in 5 ministrskih predsednikov, med njimi Briand in Macdonald, izmed katerih je posebno slednji deležen posebne pozornosti. Šefe glavnih delegacij na septemborskem zasedanju Društva narodov Macdonald, Briand, Motto in Hymans, je burno pozdravljajo množično občinstvo, ki se je zbralo pred zgradbo Društva narodov. Z zunanjimi ministri so zastopniki med drugimi: Nemčija, Anglija, Francija, Belgija, Poljska, države Male antante, Grčija, Nizozemska, Finska, Švedska, Švica, Madžarska in Belgija. Zanimivo je tudi, da se je na zborovanju prvič pojavil zastopnik nemške manjšine dr. Schiemann, kot namestnik delegata latinske delegacije.

London, 2. septembra. a. Deseto zasedanje Društva narodov je bilo odprto davi v Ženevi. Od 54 članov Društva narodov je zastopanih 53. Med delegati je 24 ministrov zunanjih del in 5 ministrskih predsednikov. Pričakuje se, da se bodo na tem zasedanju Društva narodov dosegli pomembni uspehi v marsikaterem vprašanju. Po mnenju angleškega ministra zunanjih del Hendersona je to najvažnejši sestanek Društva narodov od njegove ustanovitve.

ske organizacije v Bukarešti so sklicale za večeraj protestno zborovanje zaradi zadnjih dogodkov v Palestini. Okoli 5000 udeležencev je sprejelo resolucijo, v kateri zahtevajo, naj se življenje in imetje židov v Palestini zavaruje v smislu Balfourjeve deklaracije. Resolucija je bila izročena angleškemu poslanstvu v Bukarešti. Na skupščini je bilo sklenjeno, da bodo rumunski židje zaprli 4. septembra popoldne po vsej Rumuniji svoje obrate v znak protesta proti pokoljem v Palestini, a v sinagogah se bodo vršile molitve za padle rojake.

London, 2. septembra. s. Na tisoče židov je prispelo včeraj iz vseh delov države, da se udeležijo protestnega zborovanja proti dogodkom v Palestini, ki ga je sklicala angleška sionistična zveza. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki z ogorčenjem beleži dogodke v Palestini in izraža upanje, da bodo ukrepi angleške vlade čimprej privedli do tega, da bo konec uničevanja življenja in premoženja v Palestini. V resoluciji so razen tega zahtevali takojšnja in neposredna ureditev vprašanja glede opravljanja molitev ob židu jidkovanja. Resolucija zaključuje, da bo židje, ne da bi se dali zaradi teh dogodkov uplašiti, še nadalje gradili svojo židovsko nacionalno domovino.

London, 2. septembra. Kolonialni urad objavlja komunikacijo, v katerem ugotavlja, da je zavladal v Palestini popoln mir in da je tudi na meji onstran Jordana zavladala splošna pomiritev prebivalstva. Visoki komisar za Sirijo uo reorganiziral varnostne čete ter izdal potrebne ukrepe, da se prepreči nadaljnji vpadi beduinskih tolp v Palestino.

London, 2. septembra. g. Kakor poročajo iz Jeruzalema, je dobila palestinska vlada z aretacijo arabskega voditelja Miskal paše v roke dokaz, da je organiziral gibanje, ki naj bi privedlo do »proglasitve samostojnega arabskega emirata. Mandatska vlada je predlagala angleški vladi, naj umakne Balfourjevo noto in ustavi nadaljnjo židovsko kolonizacijo v Palestini ter uvede demokratično arabsko vlado.

Židovski krogi v Ameriki so uvedli akcijo, da bi ameriška vlada prevzela mandat nad Palestino. V vladnih krogih to stremjenje ni zadelo na simpatije. Ugotavlja se predvsem, da se ta korak ne bi dal spraviti v zvezo z dejstvom, da Amerika ni članica Društva narodov.

X. zasedanje Društva narodov

Predsednikom je izvoljen zastopnik San Salvadorja — Letošnje jesensko zasedanje je najvažnejše od vseh dosedanjih

vitve. Henderson je nverjen, da bodo delegati nadaljevali delo v Ženevi v istem duhu, kateremu se je treba zavedati za odlične rezultate na konferenci v Haagu. Prvič po avgustu 1914. je mogoče izjaviti, da je vojna končana, ker se kaj takega ni moglo izjaviti dotlej, dokler so tuje čete stale na nemških tleh.

Za revizijo avstrijske ustave

Dunaj, 2. sept. g. Parlament, ki se bo te dni sestal bo moral svoje delo preurediti po novem notranjopolitičnem položaju. V vseh strankinih taborih so dvignile politične zahteve Landuburh, ki se je priključil velenemški ljudski stranki, mnogo prahu in večina strank je že sedaj določila smerice za svoje postopanje. V zvezi s tem se pripisuje tudi velik pomen zborovanju zaupnikov socialno-demokratske stranke, ki se je vršilo danes zvečer, ker ta opozicijska stranka dosedaj še ni zavzela stališča glede znanih zahtev meščanskih strank za spremembo ustave in se omejevala le na odklanjajočo polemiko v strankinih glasilih. Tudi o današnjem zborovanju zaupnikov socialnodemokratske stranke se čuva stroga tajnost, vendar pa je gotovo, da se bodo socialni demokrati v parlamentu čim ostreje uprli meščanskim zahtevam.

Korupcija v sovjetski upravi

Moskva, 2. septembra. a. V Astrahanu se je pričela sodna razprava proti nekim sovjetskim uradnikom trgovinskih in socialnih uradov. Na zatožni klopi je 129 oseb. Proces bo trajal dva meseca.

Epidemija legarja v Moskvi

Moskva, 2. septembra. a. V Moskvi razsaja epidemija trebušnege legarja in grize. Časopisje smatra, da je ta epidemija posledica poulčne trgovine ter zahteva, naj se ta trgovina reorganizira po higienskih principih.

Kongres zavezniških bojnikov v Beogradu

Pomemben mirovni nagovor ministra dr. Kumanudija

Kongres bo danes zaključen

Beograd, 2. septembra p. Včeraj je bil na svečan način odprt kongres Fidaca (mednarodne zveze zavezniških bojnikov iz svetovne vojne), ki se ga udeležujejo delegacije iz Francije, Anglije, Belgije, Češkoslovaške, Poljske, Portugalske, Amerike itd. Po otvoritveni svečanosti, ki so ji prisostvovali zastopniki vlade, armade, oblasti in raznih nacionalnih organizacij, se je izpred Oficirskega doma razvila velika kraljeva oovorka, ki je krenila skozi mesto pred kraljev dvor, navdušeno pozdravljena od množestevnega občinstva, ki je posebno viharno pozdravljalo francoske bojvnike s Soluna. Kralju, ki je ogledoval povorko pri odprtem oknu dvora, so prirejali bojvniki in občinstvo viharne ovacije. Popoldne je sledilo svečano polaganje temeljnega kamna za Dom bojnikov, ki bo zgrajen poleg Narodnega gledališča. (Podrobneje je poročal o nedeljskih svečanostih »Ponedeljek« Op. ur.)

Danes je kongres Fidaca nadaljeval svoje delo. Na dopoldanskem zborovanju, ki mu je predsedoval g. Reisdorf, so bila sprejeta določila o delovanju Fidaca v preteklem letu, nakar so bile izvoljene štiri komisije, ki bodo razpravljale o raznih zadevah, ki so na dnevnem redu. Popoldne so zasedale te komisije, ostali udeleženci pa so si ogledali mesto in napravili več izletov v beograjsko okolico.

Jutri se bo vršil zaključek kongresa, nakar bodo zunanji delegati deloma odpotovali domov, večina pa bo uporabila bivanje v naši državi za to, da se seznanijo z naravnimi krasotami posameznih pokrajin in da obišče nekdanja bojišča.

Zvečer je priredila vlada na čast zavezniškim delegacijam svečan banket, na kate-

remi je govoril v imenu vlade zastopnik tuzanega ministra dr. Kumanudi.

Beograd, 2. septembra. a. Zastopnik ministra zunanjih del dr. Kosta Kumanudi je imel danes na banketu, ki ga je priredila kraljevska vlada v čast delegatov Fidaca, tale govor:

»Kraljevska vlada se vam toplo zahvaljuje za sijajni način, s katerim ste organizirali to veličastno manifestacijo življenjskih sil vaše zveze, ki je s pomočjo vojne napravila konec vojni in ki s pomočjo miru varuje mir. Globoko sem ganjen, da vas lahko pozdravljam v svobodni prestolnici ujedinjenih Srbov, Hrvatov in Slovencev, v prestolnici, ki je tekom stoletij z židovi svojih trdnjav odbijala tolike napade vojska z vhoda in zapada in ki je morala, ko je l. 1914 izbruhnila vojna, vzdržati prve napade nasprotnika. Ta trdnjava je storila, kar je mogla, da uresniči simbol nezlomljivih sil naroda, ki je branil svoje pravice, svojo svobodo in svojo neodvisnost. Vi ste sodelovali v vojni, ki je povzročila brezprimerno zlo in brezkravne nesreče in ki bi jo bilo mogoče zato opravičiti le s tem, da bi ostala zadnja od vseh. Morda bi se dalo pozabiti na vse njeno zlo in trpljenje, ako bi prepričala svet, da vidi v miru srečo narodov in ljudi. Ker hočete to idejo ustvariti, ste še nadalje ostali vojniki, da bi na ta način nadaljevali bitko do popolne zmage in apoteoze miru. Sodelujte vsi in z vsemi svojimi močmi, da bi ta ideal postal resnična stvar! Pozdravljam vas kot graditelje te nove osnove držav in narodov ter dvigam čašo za veličino in napredek vašega Fidaca z iskreno željo, da bi uresničili vse svoje zdrave in blagotvorne ideale.«

Pogreb pesnika Iva Vojnovića

Ob navzočnosti kraljevega zastopnika in velikih množic prebivalstva so včeraj položili velikega pesnika v Dubrovniku k večnemu počitku

Dubrovnik, 2. septembra n. Danes popoldne so z velikimi žalnimi slovesnostmi v Dubrovniku pokopali pesnika Iva Vojnovića v rodbinsko grobnico pri Sv. Mihajlu. Krsto so pripeljali z vlakom opoldne. Dubrovnik ter jo položili na mrtvaški oder v gledališču, okrašenem s cvetjem in črnimi draperijami. Žalne zastave so visele tudi skoro z vseh hiš v mestu, v cerkvi, kjer so bili pogrebni obredi, pa so bile vse luči zastrite s črnimi kopenskimi. Mimo mrtvškega odra je defilirala ogromna množica občinstva, ki je prišlo od blizu in daleč, da se poslovijo od velikega dubrovnškega pesnika. Razpostavljena je bila tudi posebna knjiga, v katero so se podpisovali posetniki.

Ob 4. popoldne je osem domačinov v dalmatinskih narodnih nošah prineslo krsto pred gledališko poslopje, kjer se je od pokopnika poslovil v imenu dubrovnške gledališke družine njen predsednik Vlahov Turčinović. Nato so krsto prinesli v stolno cerkev. Po končanih cerkvenih obredih, pri katerih je pel cerkveni pevski zbor ter svirala dubrovnška filharmonija, so krsto odnesli v dolgem pogrebnem sprevodu pred

mestno posvetovalnico. Tam je govoril mestni župan dr. Mičić, ki je poudarjal veliko kulturno delo umrlega pesnika, zlasti pa njegove zasluge za mesto Dubrovnik in jugoslovensko delo. Končal je z izrazom uverenja, da se bo vsaj po smrti izpolnila pesniku njegova največja želja, da bi postal njegov jugoslovenski ideal ideal prav vseh naših pokrajin in vseh naših ljudi, Hrvatov, Srbov in Slovencev.

Pogreba so se udeležili kot zastopnik kralja komandant mesta, kot zastopnik vlade veliki župan, dalje zastopniki Hrvatskega književnega društva, Matice Hrvatske, Penkluba, vseh humanitarnih in kulturnih društev iz Dubrovnika, zastopniki civilnih in vojaških oblasti, Sokolstvo in mnogostevilno občinstvo. Pred krsto so nosili pokopnikova odlikovanja, dočim so nad 100 vencev vozili na posebnih vozovih.

Žalovanje mornarice

Sušak, 2. septembra. n. Danes popoldne so imele vse ladje v tukašnjem pristanišču izobešene v znak žalosti za pokojnim Ivom Vojnovićem zastave na pol droga.

Zastopniki nemških rudarjev v Beogradu

Voditelji rudarjev iz Nemčije, Holandske in Belgije so včeraj v Beogradu posetili ministra Demetrovića in Drinkovića

Beograd, 2. septembra. a. Danes je obiskala ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Drinkovića delegacija jugoslovenskih rudarskih podpornih društev iz Poruhria, Belgije in Holandije. Delegacija so vodili predsednik Zveze jugoslovenskih rudarskih podpornih društev v Poruhriu g. Pavel Bolha, podpredsednik zveze g. Frano Doberšek in predsednik jugoslovenskih podpornih enot za Belgijo in Holandijo g. Ivan Zupanc. Delegacija se je zanimala ministru za socialno politiko za moralno to materialno podporo, ki jo je doslej izkazala naša država rudarskim podpornim društvom v Poruhriu, Belgiji in na Holandskem. Zahvalila se je ministru tudi za konvencije, ki so bile sklenjene v zaščito našega delavstva med našo kraljevino ter Nemčijo in Francijo. Pri tej priliki so delegati prosili g. ministra, naj bi se podobne

konvencije sklenile tudi med našo državo ter Belgijo in Holandijo. — Zastopniki naših rudarjev so si tekom dneva ogledali socialne ustanove v Beogradu. Jutri bo delegacija odšla na Avalo ter položila vence na grob Neznaneza iunaka.

Popoldne je deputacija posetila ministra trgovine Demetrovića in ga seznanila s razmerami in potrebami naših emigrantov. Jutri dopoldne ob 10. bo srejel delegato zastopnik zunanega ministra dr. Kosta Kumanudi, kateremu bo delegacija polasla razmere, v katerih živijo naši emigranti in za prosila za podporo v stremljenju, da se naš življenjski in inozemski kar najbolj naveže na domovino in tako ohrani in reši pred potučenjem.

Delegati so se dopoldne javili tudi v dvornem maršalatu ter se vojsali v dvorno knjižico.

Letalske tekme Male antante

Bukarešta, 2. septembra. a. »Radore poročja, da bo na skupnih avijatičnih tekmovanjih držav Male antante sodelovalo po 6 letal iz vsake maloantantne države. Letala bodo odplula v sredo ob 5.30 in se pričakujejo v četrtek ob 13. uri na letališču Baneaza pri Bukarešti.

Jadransko letovišče poljske šolske mladine

Zagreb, 2. septembra. n. Danes so posetili mestnega župana dr. Skrljula trije poljski profesorji: dr. Hilariovic, dr. Sienkiewicz in dr. Mosidlowski, ki jih je poslala poljskavлада, da prevzamejo na otoku Solti zgradbo, ki jo je kupila poljska vlada za letovišče poljske šolske mladine.

Podpore ribarskim združenjem

Beograd, 2. septembra. a. Ministrski svet je izdal komunikacijo o razdelitvi kredita v znesku 1 milijona Din za pospeševanje ribarstva v Dalmaciji. Podpor iz tega kredita je bilo deležno večje število ribarskih združenj.

Trgovinski minister Juraj Demetrović

Novi minister je bil v nedeljo imenovan in zaprisežen ter je včeraj prevzel posle

Kakor je poročal že »Ponedeljek«, je Nj. Vel. kralj v nedeljo dopoldne podpisal ukaz, s katerim se imenuje bivši pokrajinski namestnik v Zagrebu Juraj Demetrović za ministra trgovine in industrije. Novi minister je bil takoj v nedeljo zaprisežen, včeraj dopoldne pa je že prevzel posle svojega resora.

Kakor znano, je dne 22. julija odstopil dotakratni minister trgovine in industrije dr. Želimir Mažuranić. Njegovo mesto je ostalo začasno nezasedeno, in po ministru je v vodilni najprej finančni minister dr. Švrljuga. Ko pa je ta odšel v inozemstvo, da prisostvuje haški reparačijski konferenci, pa minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Drinković. V nedeljo je dobil trgovinski resor v osebi Juraja Demetrovića zopet svojega ministra.

Novi minister je znan in ugleden jugoslovanski novinar, publicist in splošno javni delavec. Rojen je bil l. 1884. v Jastrebarskem med Zagrebom in Karlovcem. Gimnazijo in univerzo je študiral v Zagrebu. Tik pred maturo je bil izključen iz vseh hrvatskih gimnazij, ker je izdal tajno dijaško revijo »Naša snaga«, maturiral je zaradi tega kot privatist v Belovaru.

Po absolviranih jurističnih študijah se je Demetrović posvetil novinarstvu in je pred vojno urejeval socialistično usmerjeni dnevnik »Slobodna Rijeka«. Njegovemu sistematičnemu delu gre glavna zasluga, da se je socialistično delavstvo Hrvatske in Slavonije že

pred vojno oprijelo jugoslovenske ideologije.

Ravno zaradi te jugoslovenske ideologije je bila »Slobodna Rijeka« v začetku svetovne vojne ustavljena. Demetrović sam pa najprej aretiran in nato za 10 let izgnan iz Zagreba. Ko pa je bil l. 1917. oproščen vojaške službe, se je kljub temu vrnil v Zagreb in pričel izdajati svojo znano revijo »Hrvatska njiva«, ki jo je l. 1919. še razširil in preimenoval v »Jugoslovensko njivo«. V tej odlični publikaciji so Demetrović in njegovi sodružniki stvarno in temeljito obravnavali vsa vprašanja, ki so bila na dnevnem redu v prvih letih naše mladice države.

V letih 1919 in 1920 je bil Juraj Demetrović v pokrajinski vladi za Hrvatsko in Slavonijo poverjenik za narodno gospodarstvo. To mesto je zapustil, ko je bil izvoljen v ustavotvorno skupščino. Od julija 1921 do decembra 1922 je bil pokrajinski namestnik v Zagrebu, od l. 1925. naprej pa član bivše Narodne skupščine.

Minister Juraj Demetrović je bil po prevratu eden najožjih sodelavcev pokojnega dr. Gregorja Žerjave, s katerim so ga vezale tesne politične in prijateljske zveze. V bivšem parlamentu se je odlikoval pred vsem s svojimi stvarnimi in strokovnjaškimi govori o naših gospodarskih in socialnih vprašanjih. Zlasti njegova izvajanja v proračunskih razpravah so zbujala vedno splošno pozornost.

„Zeppelin“ plove proti domu

Kapetan Lehmann bo na poletu preko Oceana najbrž dosegel nov rekord

Newyork, 2. septembra. ad. Zrakoplov »Zeppelin« se je dvignil za svoj povratek v domovino v nedeljo ob 13. uri 18 minut. Poveljstvo nad zrakoplovom ima kapetan Lehmann, ker je dr. Eckener zadržan poslovno v Ameriki. Vodstvo zrakoplova je pred odhodom položilo pri sodišču 25.000 dolarjev kavicje zavoljo odškodninske tožbe ameriškega fotografa, nakar je dobil »Zeppelin« dovoljenje za polet.

Newyork, 2. septembra. s. Po dosedanjih brezličnih vestih, ki prihajajo s krova »Grofa Zeppelina«, se sklepa, da bo zrakoplov dosegel dopoldne okoli 10. ure newyorškega normalnega časa Azore ter prisel v Friedrichshafen prei kot je bil na povedan. Radio-posta v Filadelfiji je sprejela danes ob 1.25 po tankšišnem času brzjavko Grofa Zeppelina, v kateri navaja, da se v tem trenutku nahaja na 46.10 stopni zapadne dolžine in 39.6 stopni severne širine, kar pomeni da se je tedaj

nahajal 1.560 milj. vzhodno od Lakehursta. Ameriške državne meteorološke postaje navaajo, da veleva nad Atlantskim oceanom ugodni vetrovi in da vlada krasno vreme.

Friedrichshafen, 2. septembra. s. Sprejema »Grofa Zeppelina« v Friedrichshafenu se bo udeležil tudi Lloyd George, ki ravnokar potuje z avtomobilom na Nemčijo. V Friedrichshafenu bo prisel danes zvečer ali jutri zjutraj. Mani verjetno je, da bi vabilo za sprejem zrakoplova sredi državnih predsednik Hindenburg, ker mu je te dni umrla sestra.

Prekoceanska družba Hamburg—Amerika javlja, da vozi »Grof Zeppelin« ob 7.30 sredineevropskega časa na točki 37 stopni severne širine in 45 stopni 6 minut za padne dolžine. Zrakoplov plove 500 km višoko z zmernim zapadnim severozapadnim.

Povratak Vlkova iz Rima

Sofia, 2. septembra. a. »Priznane vesti« objavljajo poročilo o povratku generala Vlkova iz Rima. List naglašja, da je njegov prihod v Sofijo docela zasnega značaja. General Vlkov se je vrnil v Sofijo tudi zato, da bi opozoril bolgarsko vlado na to, da pojača bolgarsko propagando v inozemstvu, ki po mnenju generala Vlkova ni dorasla propagandi bolgarskih nasprotnikov. List dalje zatrjuje, da general Vlkov zanika vesti, o nenaklonjenosti Italije, ki so se pojavile zadnje dni v nekkih listih.

Nemiri v Bolgariji

Sofia, 2. septembra. a. Komunistična omladina je namerav. prirediti včeraj komunistične manifestacije, ki na niso uspeli. Policija je razpršila mladino ter ji preprečila zborovanje. Večje število omladincev je bilo aretiranih.

Sofia, 2. septembra. a. Včeraj je prišlo na kolodvoru Banka do incidenta med oficirjem in policijskim stražnikom. Le-ta je hotel aretirati nekega vojaka, ki je hodil po prepovedani poti. Oficir se je zavzel zani, prepovedal aretacijo in nato z vojakom aretirat redarstvenega stražnika.

Sofia, 2. septembra. g. Kakor znano, je bil na ministrskega predsednika Ljapčeva izvršen dne 5. julija t. l. v bližini Plovdiva atentat, ki na se je ponesrečil, ker se je ministrski predsednik proti prvotni dispoziciji vrnil v Sofijo. Žrtve atentata je postal tajnik delovnega ministra Vasilev. Prvotno se je domnevalo, da gre za napad cestnih roparjev. Pred kratkim je zaključena preiskava na je ugotovila, da gre za komunistično zaroto. Pravi aranžirer atentata je bil prosluli boljševik Arangel Brambarov s svojim bratom in tremi drugimi tovaršji, ki so jih oblasti že zadržale. Razprava proti atentatorjem se bo vršila koncem oktobra.

Obletnica albanske monarhije

Tirana, 2. septembra. a. Albanski presbiter poroča: Danes je bila tu v velikimi svečanostmi proslavljena obletnica proslavne albanske monarhije in ustoličenja kralja Zoga I. Kralj Zogu je prisel danc iz Drača in sprejel v svojem dvorcu čestitke članov diplomatskega zbora, višjih dostojanstvenikov, višjih oficirjev, duhovništva in predstavnikov najuveljavnejših ustanov in društev v državi. Nocoj se pripravila baklada z bengaličnim razsvetljanjem. Na enak način je bila proslavljena obletnica ustanovitve monarhije tudi po ostalih Albanih.

Rekordna žitna letina v Litvi

Kovno, 2. septembra. a. Letošnji žitni pridelek je dosegel v Litvi rekord. Zato je litovska vlada sklenila, da prepreči izvoz moke in žita iz inozemstva in uvede od 25. t. m. uvožno carino na žito.

Požar v sofijskem kopalšču

Sofia, 2. septembra. a. Dovi je izbruhnil v kopalšču Banka v bližini Sofije velik požar. Ker so ta čas sofijski omejevalci zasli požar v nekli sofijski tvojnici, so prisneli v kopalšču se, ko je požar že vpepelil glavno postopje. Pri reševalnih delih sta bila ranjena en oficir in en vojak. Škoda še ni znana.

Italijanski manevri

Rim, 2. septembra. a. Rimski presbiter poroča: Dovi se je na toskanski obali izvršila poslednja faza kombiniranin manevrov med prvo pomorsko eskadro in edintkami kopne vojske. Pri manevrih so sodelovali tudi oddelki pomorskega letalstva. Nato so se nad istim terenom vršile večje zračnih edinic, katerim so prisostvovali kralji Mussolini, državni podtikanj za letalstvo, ministrski vojske in mornarice in drugi višji oficirji.

Bombni atentat v Nizzi

Pariz, 2. septembra. a. Iz Nizze poročajo, da je na nekem banketu, ki so ga priredili italijanski bojovniki, eksplodirala bomba. 2 osebi sta bili ubiti, 11 pa ranjenih, med temi 1 stražnik in 1 dete. Sodi se, da gre za protifašistični atentat.

Ogromna poplava v Indiji

London, 2. septembra. g. Kakor poročajo iz Kalkute, je Indus na daljavo 650 km prestopil bregove in poplavljal ogromne ploskve zemlje. Kakor znano, so nižje ležeči deli ob reki Indu najrodovitejši in najgostejše naseljeni v Indiji. Oblasti so prebivalstvo še pravčasno posvarile pred nevarnostjo, tako da se je v paničnem strahu razbežalo v višje ležeče kraje. Človeških žrtve poplavy ni zahtevala, temveč pa je stvarna škoda, ki jo cenijo na več milijonov funtov. Vodovje je uničilo tudi ogromen jez pri Sukkur, ki je že dosedaj stal 24 milijonov funtov. Voda je v nižjih delih ob reki Indu popolnoma uničila do sto krajev med njimi tudi mesto Bhaktar z 10.000 prebivalci.

Živilske nakaznice v Rusiji ostanejo

Moskva, 2. septembra. a. V trgovinskem komisariatu se je vršila ponovna seja komisije za delavsko aprovizacijo. Tekom diskusije je prevladalo naziranje, da je treba ohraniti dosedajni način delavske aprovizacije potom krušnih kart. Več govornikov je stavilo predlog, naj se isti sistem aprovizacije uvede tudi v trgovini z mesom.

Maršal Pétain na Slovaškem

Košice, 2. septembra. g. Maršal Pétain, ki se je udeležil češkoslovaških manevrov, je prisel danc v Košice, kjer so ga prisrčno pozdravili zastopniki oblasti in množice prebivalstva. Na banketu je izjavil maršal Pétain v napotnici med drugim, da je Francija sodelovala s Češko med vojno in da ga je pošlala sedaj na Češkoslovaško z zagotovitvijo, da bo Francija tudi v bodoče vedno ostala na strani Češkoslovaške.

Tibet se vmešava v kitajsko-ruski spor

Pariz, 2. septembra. a. Indopacifiška agencija poroča iz Pekinga, da so sovjetske oblasti poslele večje oddelke svojih čet v pokrajino Sing - Jang, da bi na ta način pojačale rdečo armado v Mandžuriji. Tibetanska vojska je krenila iz neznanega vzroka proti vzhodu ter zavzela mesto Palang v pokrajini Sečuana.

Sodniški ukaz

Beograd, 2. septembra. a. Kralj je podpisal na predlog ministra pravde ukaz, s katerim se premešča, prestavlja in upravlja osebe v sodni službi.

Praški akademiki v Ljubljani

Z opoldanskim brzojavkom, hr. 913 so prisneli z Bleda v Ljubljano slušatelji praške Svobodne šole političnih ved, njih 22 po številu in pod vodstvom z. Novaka, predsednika slovenske lige železničarjev. Na kolodvoru jih je sprejel češkoslovaški konzul dr. František Resl v spremstvu treh zastopnikov JČ-lige. Po njegovi kratki, a iskreni dobrodošlici so tudi zastopniki naših železničarjev še posebej pozdravili z. Novaka v svoji sredi.

V salonu kolodvorske restavracije se je nato vršil komertz, kjer je bilo izrečena več prisrčnih zdravic. Praški akademiki izražali svoje divljenje nad lepoto in Slove-nije posebno na lih je očaral Bled, kamor so prišli davi preko Linza in Jesenice. Obiskali so odtok in nato posebno še pred Parkhotelom uživali krasni solčni dan.

Tekom dopoldneva so si akademiki ogledali Ljubljano, zvečer pa se je nim na čast vršila večerja v restavraciji »Zvezdi«. Praški akademiki potujejo v udobnem spalnem vagonu, kjer seveda tudi orenočujejo. Sploh imajo vse prav udobno urejeno. Želimo torej samo da bi na nadaljnji poti po Juxoslaviji nabrali kar najlepše utise.

Glavna skupščina skavtov

Beograd, 2. septembra. o. Obenem s kongresom Fidaca se je danes vršila letna skupščina jugoslovenskih skavtov, ki pa je bila mestoma zelo burna. Skavti iz Hrvatske in Slavonije so v debati v poročilu o delovanju glavnega stana izražali svoje nezadovoljstvo in kritizirali slabo organizacijo. Zlasti so protestirali proti temu, da izdala glavni stan čisto docela nesprotne odloke. Na zborovanju je prišlo do hudih prerakanja, vendar pa so nezadovoljni ostali v »manjšini li, je bila njihova kritika odklonjena ter ponovno izvoljena celokupna dosedanja uprava.

Povratak ministra Švrljuge

Beograd, 2. septembra. a. Minister finance dr. Stanko Švrljuga se tekom tega tedna vrne iz inozemstva v Beograd. Kakor znano, je bil dr. Švrljuga član naše delegacije na haški konferenci.

Naša vojna delegacija v Pragi

Praga, 2. septembra. a. ČTK poroča, da je jugoslovenska vojaška delegacija po končanih manevrih s šefom jugoslovenskega generalnega štaba generalom Milovanovićem na čelu obiskala praško obično in polnočja venec na groh neznanega lunaka. Četa 5. pešnega je izkazala jugoslovenski delegaciji vojaške časti. Delegacija je zatem obiskala grobove srbskih vojakov, ki so preminuli tekom svetovne vojne na Češkoslovaškem.

Iz VZS

Beograd, 2. septembra. a. Današnja seja Vrhovnega zakonodajnega sveta je trajala ob 16. do 20. ure. Na seji se je nadaljevala podrobna razprava zakonskega načrta o narodnih šolah. Razprava se bo nadaljevala jutri ob 16.

Srbohrvatske šolske knjige

Zagreb, 2. septembra. č. Kakor poročajo nočni listi, bodo ostale šolske knjige, ki so bile odobrene od ministrstva prosvete, v veljavni tudi za letošnje šolsko leto, ne glede na to, ali so v skladu z novim srbsko-hrvatskim pravomom.

Državna garancija za beograjsko občinsko posojilo

Beograd, 2. septembra. p. Današnje »Službene Novine« objavljajo zakon, s katerim je podaljšal člen 371. finančnega zakona za proračunsko leto 1928/29. Ta člen pobilasla ministra financ, da sme v imenu države prevzeti jamstvo za posojilo 300 milijonov, ki ga bo najela beograjska občina za izvedbo raznih javnih del na svojem področju.

Samomor mladega gimnazijca

Beograd, 2. septembra. p. Danes je izvršil učenec 4. razreda II. državne gimnazije Nikola Orlić na hodniku zavoda samomor. Dopoldne je polagal ponavljalni izpit iz dveh predmetov, v katerih je ob letnem zaključku, padel. Ko mu je bilo sporočeno, da tudi ponavljalni izpitov ni napravil z zadostnim uspehom, je hip nato potegnil samokres in oddal dva strela v prsa. Z boleštnim krikom se je zrušil v mlaki krvi in par minut nato izdihnil. Poklicani zdravnik je mogel ugotoviti samo še smrt. Samomor je izzval v beograjski javnosti veliko pozornost.

Drzen rop

Osijek, 2. septembra. č. Včeraj ob 2. zjutraj je vdrl v stanovanje trgovca Schaferja neznan razbojnik s sekuro v roki in krinko na obrazu, dočim je imel roke in noge zavite v čunje in slamo, da bi ne zapustil nobenih sledov. Prišel je v stanovanje skozi okno zbudil trgovca ter mu pomolil pred nos pismo, ne da bi zini kako besedo. Trgovec je stekel v trgovino, da bi telefoniral policiji neznanec pa je brilil za nim in mu preprečil njegovo namero. Tedaj je trgovec sprelet in odri pismo, v katerem je stalo napisano, da zahteva »klub črnih banditov«, naj izroči 10.000 Din njegovemu odposlanca, ki je nem, toda nevaren človek. Trgovec, ki ni imel nobene orožja pri roki, je v strahu odri blagajno in izročil neznanca 7000 Din. Razbojnik je vtaknil denar v žep, skočil skozi okno na prosto in izginil.

Motociklistična nesreča na Bledu

Bled, 2. septembra. a. Pred kavarno »Toplice« se je danes zgodila nesreča, ki bi lahko imela še težje posledice. Ko se je mimo kavarne peljalo vojaško motorno kolo s prikloiko, je naenkrat počila pnevmatika na prednjem kolesu. Motocikel se je prevrnil, vojak, ki ga je vozil, pa se je precej potolkel, tako da so ga morali odpeljati k zdravniku.

Žrtve prometnih nesreč v Franciji in Angliji

Pariz, 2. septembra. a. »Journal« poroča, da so prometne nesreče v Franciji med 13. julijem in 31. avgustom zahtevale 427 žrtve, ranjenih pa je bilo 997 oseb. London, 2. septembra. a. »Daily Telegraph« poroča, da se je tekom prejšnjega tedna smrtno ponesrečilo v Londonu zaradi prometnih nesreč 15 oseb.

Jubilejni kongres Glavnega združnega saveza v Ljubljani

V nedeljo je jugoslovensko združništvo praznovalo v Ljubljani pomemben praznik desetletnice obstoja Glavnega združnega saveza, ki predstavlja vrhovno organizacijo združništva v naši državi. Iz vseh kraljev naše države so prisneli predstavniki združenih organizacij, da v središču Slovenije, kjer je združništvo doseglo najvišje stanje razvoja, proslavilo ta redki jubilej. Zborovanje se je vršilo v veliki dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, ki je bila ob 9. uri dopoldne že polna odličnih gostov in požrtvovalnih združnikov, čeprav so številni zunanji gosti prisneli šele pozneje.

Kongresu so prisostvovali predstavniki oblasti in korporacij, funkcionirji skoro vseh združnih zvez v naši državi kakor tudi številni združniki iz Slovenije.

Zborovanje je otvoril in vodil predsednik Zveze gospodarskih združenj g. Anton Kristan, ki je predlagal, da se s kongresa pošlje vdanostna brzjavka Nj. Vel. kralju in ministrom dr. Franješu in dr. Korošču, kar je bilo sprejeto z odobravanjem.

Po številnih pozdravnih nagovorih od strani predstavnikov oblasti in korporacij je v imenu kmetijskega ministra pozdravil zborovalce inspektor g. Miloš Štibler, ki je prečital obširno pismo kmetijskega ministra, naslovljeno na udeležence kongresa. Predsedništvo kongresa je prejelo pozdravne brzjavke tudi od sorodnih združnih organizacij iz Češkoslovaške, Nemčije, Švice in brzjavko tajnika Mednarodnega urada dela g. Alberta Thomasa.

Drugi del kongresa je bil posvečen strokovnim referatom. Inspektor Glavnega združnega saveza inž. Ivan Varga je poročal o postanku in desetletnem delovanju Glavnega združnega saveza kot vrhovne organizacije našega združništva. V nadaljnjem referatu je ravnatelj Zdržne zveze g. dr. Joža Basaj razpravljal o združnem zakonodajstvu, ki naj ustvari pogoje za nadaljnje uspešno delovanje združništva, inž. Vojislav Gjorgjević pa je razpravljao o združništvu kot novem ekonomskem sistemu, ki naj nadomesti sedanjí ekonomsko-liberalni sistem. Po referatu tajnika Osrednjega saveza hrvatskih kmetijskih združenj g. Nikole Jagatića o svobodnih principih združne organizacije je inspektor kmetijskega ministrstva g. Miloš Štibler referiral o našem združnem solstvu, ki ga je treba šele zgraditi. Kot zadnji je referiral upravnik Saveza agrarnih zajednic za Vojvodino g. Marín Glavina o življenjskih problemih našega agrarnega združništva. O teh referatih je obširneje poročal včerašnji »Ponedeljek«.

Po končanih referatih so bile pričlane resolucije, ki so bile sprejete brez debate.

Vsebinska del resolucije je v glavnem naslednja: Kongres apelira na sedanjo upravo Glavnega združnega saveza, da dalje energično vztraja in izvajanju svojih nalog, potrebnih ustanov in za reorganizacijo sedanjih. Kongres je uverjen, da moreta biti le samopomoč in lastna inicijativa sigurna temelja za krepak razvoj združništva, pri čemer apelira na podporo javnosti in kraljevske vlade. Kongres prosi kraljevsko vlado, da se po tolikih naporih uzakoni enoten združni zakon za vse vrste združenj, ki naj uveljavi načelo: »Združništvu prsto pot«; dalje prosi, da se ukine šestodstotni rentni davek za naložbe združnih zvez pri bankah in da se tudi vloge pri reifeisenskih posojilnicah oprostito rentnega davka; pomoč združništvu naj se še dalje vrši potom oprostitve od davkov ter takšnih in poštini pristojbin, poleg tega pa naj se združnjam da še prednost pri državnih nabavah. Kongres smatra, da je neobhodno potrebno, da se osnuje potrebno število nižjih združnih sol in visoka združna šola v Beogradu. Dalje zahteva, da se spremeni zakon o osnovanju agrarnih zajednic in da se čim prej uredi vprašanje agrarne reforme. Kongres je bil zaključen ob pol 2. popoldne.

Popoldne so udeleženci kongresa posetili kulturno in gospodarsko razstavo »Ljubljana v jeseni« ohradno združno razstavo, vseral pa so si v štirih velikih avtobusih ogledali našo Gorenjsko in njene vzorne združne naprave.

Odlikovanja

(V naslednjem zaključemo seznam onih Slovencev (izvzemši častnikov), ki so bili odlikovani ob priliki krsa kraljeviča Andreja. Možno je, da je bilo to ali ono ime izpuščeno ali napačno tiskano. Kar te pri prevzemju iz obsežnih Službenih novin naj opravičljivo. Zato opozarjamo, da je obilna imena odlikovancev iz Slovenije te dni tudi ljubljanski »Uradni list«.

V resoru ministrstva pravde so bili odlikovani z redom sv. Save III. »odnik« Sava sedmorice, oddelka B v Zagrebu dr. Ante Kandarić, Rudolf Sterle in dr. Ivan Vuk ter sodnik apelacijskega sodišča v Ljubljani dr. Edvard Pamić. — Z redom sv. Save IV. sodnika okrajnih sodišč Josip »arša v Ljubljani in Janko Seneć v Mariboru ter starejši sreskega sodišča v Laškem dr. Avard Pernat. Z redom sv. Save V.: Jakob Podlesnik, njs. ravnatelj v Mariboru, Ant. J. Zrko, viš. njs. pristojnik v Celju in Iv. Možina, upravnik izstaničnice v Celju. — Z zlato svetinjo za vestno službo: Henrik Toplak, višji njs. predstojnik v Celju in Boromir Trebečnik, viš. njs. oficial v Radečah.

s srebrno svetinjo: zvaničniki Slemenik Alojzij pri sreskem sodišču v Končicah. Zmarar Nežica pri okrajnem sodišču v Celju Turk Pavla, Frank Josin in Konušar Martin pri okrajnem sodišču v Ljubljani. Toni Ivan pri sreskem sodišču v Dolni Lendavi. Lenče Ivan in Zagorčnik Fran pri okrajnem sodišču v Ljubljani. Palčič Alojzij pri okrajnem sodišču v Novem mestu in Skale Fran pri okrajnem sodišču v Celju.

V resoru prometnega ministrstva so odlikovani s srebrno svetinjo za marljivo službo: Pšohi Rudolf, uradni železniški direktorje v Ljubljani; zvaničniki (zvaničnici) železniške direktorje v Ljubljani: Golobč Matija, Perc Andrej, Pavlin Josin, Čistar Ivan, Dežman Anton, Gril Andrej, Tank Gibrlel, Košica Anton, Izanc Rudolf, Gorjanc Ivan, Ramuš Peter, Pflaum Ferdinand, Seme Krista, Vodenik Jernej, Cinko Fran, Dobravec Valentin, Osterman Alojzij, Kenč Fran, Kranja Josin, Miško Martin, Troščak Gustav, Raviner Rudolf, Čerčar Fran, Dolenc Jakob, Frančič Henrik, Božič Ivan, Mohorič Ivan, Nepužlan

Ivan, Ostrožnik Andrej, Arhar Rudolf, Bežan Fran, Burnik Izacil, Čehovin Josipina, Dragar Anton, Eržen Albin, Gorenaz Fran, Hojker Karel, Karpe Karel, Kožer Anton, Mihevc Anton, Konitar Fran, Kušar Lovro, Planinšek Izacil, Pogelšek Anton, Simčič Marko, Skoporec Fran, Sovinec Andrej, Sorn Mihael, Stefula Filip, Renik Fran, Rebec Vinko, Vičič Matija, Zupančič Ivan, Stanič Ivan, Baš Martin, Dazarin Peti, Pezdeyšek Fran, Rižnar Ivan, Stumfi Matvež, Škaržet Ivan, Scanut Ivan, Vertačnik Jernej, Wergles Simon, Mainarić Josip, Javor Ivan, Pavlin Anton, Kremautz Josip, Jamšek Martin, Fatur Anton, Kavčič Ivan, Tomšič Josin, Otolani Vinko, Klampfer Rudolf, Lapuh Fran, Meglič Filip, Munda Jakob, Smešnik Josip, Rliavec Evken, Sedovnik Fran, Torelli Anton, Rozman Ivan, Amalietti Ivan, Derencin Fran, Flis Fran, Uhan Matevž, Vidic Ivan, Zupančič Matel, Arcon Karel, Grli Josin, Mrovlie Fran, Ormzel Ivan, Palčnik Fran, Petelin Ivan, Petrin Karel, Ribič Karel, Sever Albert, Senezacnik Jurij, Schlamberger Ivan, Šoacapan Alojzij, Tancin Anton, Tomšič Mihael, Troš Ivan, Dodič Anton, Tomšič Ivan, Hladnik Josip, Kervina Fran, Kmet Antoa, Kodolija Alojzij, Mavec Fran, Kolšek Fran, Gorjanc Gabriel, Kožar Avguštin, Klančnik Alojzij, Mainik Fran, Mateža Josin, Rubin Fran, Rupanik Andrej, Roblek Ivan, Aliančič Josip, Poljak Anton, Justin Anton, Slivnik Anton, Walluschitz Pavel, Jelen Anton, Nečimer Fran, Potočnik Ivan, Lipovec Ivan, Bizjak Fran, Pleunik Ivan, Prelog Anton, Trampuž Fran, Volk Anton, Dšura Josip, Babič Fran, Marchel Henrik, Bertoneci Matevž, Bogatai Josip, Stare Fran, Vrabčič Miha, Dobrounik Tomaž, Stern Fran, Kovač Jurij, Juch Andrej, Vukčič Josip, Gobec Fran, Oswald Jakob, Dobravec Anton, Justin Fran, Fridau Fran, Klemenc Fran, Wolf Rudolf, Bezzovšek Karel, Bole Valentin, Meržek Maks, Ledinek Fran, Videz Ivan, Ošlovnik Jakob, Plevnik Valentin, Maver Fran, Škrt Anton, Grozina Josip, Marvin Alojz, Frančez Fran, Geržina Ivan, Hartman Filip, Hauptman Ivan, Kukovič Fran, Meichen Andrej, Pečnik Ivan, Zupančič Fran, Perko Jernej, Prodner Ivan, Paul Ferdo, Debevec Janez, Stropnik Marija, Jelušič Josip, Bašin Andrej, Fuzina Vladimir, Dimnik Alojzij, Golob Alojzij, Zwiliak Ivan, Kavar Jakob, Garbričević Mihael, Janša Vinko, Jug Andrej, Gunzei Miha, Segula Anton, Esfa Miha, Hribernik Fran, Krasovec Jakob, Tomaž Vinko, Ljube Ivan, Antolinc Fran, Trček Jakob, Čebuli Ivan, Hirsch Josip, Doberlet Matevž, Vybiralič Josip, Perhavec Josip, Sattler Angelo, Lampe Fran, Tomic Ivan, Miklavčič Ferdo, Koren Valentin, Payer Anton, Pezdri Stanislav, Grbec Ivan, Božeglav Metod, Gaizer Ivan, Felser Fran, Kurbus Ivan, Jazbec Ivan, Felser Fran, Robar Fran, Setina Jakob, Golob Evze, Cesar Fran, Toplak Martin, Belčijan Martin, Petkovšek Miha, Konprvec Ivan, Mihelič Anton, Rus Josip in Godec Jernej. — Petelin Alojzij, Tonia Fran, Kveder Janez, Liker Anton, Perie Jakob.

Nadalje sta odlikovana s srebrno svetinjo Milena Faganelli pri okrajnem uradu v Ljubljani in upok. logar Ivan Ravnik v Boh. Bistrici.

Veliko zanimanje za pokrajinsko razstavo

Da bo tudi letošnja jesenska pokrajinska razstava privlačila od blizu in daleč na tisoče posetnikov, o tem se je moral že vsakdo prepričati, kdor si je ko prvi dan ogledal bogato in razkošno opremljene paviljone in uspeli različne razstave. Čeprav zaradi podaljšanih počitnic in sol, vendar je bilo v nedeljo nad 12.000 obiskovalcev, ki so bili vsi zadovoljni in prijetno presenečeni. Med njimi je bilo tudi nekaj odličnih gostov iz inozemstva. Tako je razstavo posetil inspektor južnoameriške »Banca Germanica del America di Sude« gosp. Fritschel, ki se je živo zanimal za naše proizvode, ki bi bili primerni za izvoz v Južno Ameriko. Dalje je prireditev posetilo 20 absolutov praške svobodne visoke šole za novinarstvo in politiko in 60 kmetov iz Cerklja na Dolenjskem.

Ogromno zanimanje vlada že od prvega dne za pohištvu in stanovanjsko opremo. Razstavljalci so sklenili že prav lepe kupčije. Posetniki pa se živo zanimajo tudi za številne originalne naših akademskih slikarjev, ki so razobesene po vseh koojah pohištvne razstave. Mnogo interesentov je tudi za preproge in lestence, kakor tudi za izdelke domače obrti, ki jih je razstavil Državni osrednji zavod za žensko domačo obrt. Sportniki in smučarji kupujejo za zimno svitve, rokavice in nogavice iz debele domače volne, mnogo interesentov pa je tudi za sirovo svilo, čipke in druge izdelke domače obrti. V vseh teh predmetih so bile sklenjene že prav lepe kupčije. Dobro gredu posli tudi v kozuhovini, radioaparatih in potrebščinah ter v kmetijskih strojih. Avtomobilov je na razstavi malo, zanimanje pa je za motorna kolesa.

Pravi naval je bil v nedeljo na razstavo društva Zoo, kjer se je navzile sicer malenkostni vstopniki kar trlo radovednega občinstva. Privlačnost, ki jo kaže tudi letos znatno povečana razstava naših ptic pevk in ptic ujed, raznih domačih plazilcev in ses

Naši kraji in ljudje

Spominu Iva Vojnovića

Nekaj skromnih vrstic v spomin genialnemu poetu, rapsodu jugoslovanske ideje, odličnemu kulturnemu predstavniku, čigar truplo polagajo danes k večnemu počitku v njegovem rojstnem mestu, v jugoslovanskih Atenah, v solčnem Dubrovniku!

Bilo je v jeseni 1. 1910., ko sem pripravil za tedanjega »Slovana« slovenski prevod Vojnovičeve »Smrti majke Jugovicev«. Ker mi je bilo do tega, da bo prevod čim točnejši in skladnejši z izvirnikom, sem se bil namenil, da stopim v osebni stik z avtorjem, ki je deloval v tisti dobi v Zagrebu kot dramaturg Narodnega kazališča. Potreba mi je bilo nekaj avtentičnih pojasnitev in stvarnega značaja. Zakaj visokoposelska dikcija te čudovite dramske pesnitve je na več mestih tako subtilna po vsebini in arhaična po obliki, da potrebuje za pravilno umevanje bližnjega pojasnila. Zanositi pesniški jezik ima zlasti na lirskih mestih dokaj mistično nadahnen vpletok. Zato sem se najprej pismeno obrnil na pesnika s prošnjo za dovoljenje, da smem objaviti slovenski prevod, in sem mu napovedal svoj poset v Zagrebu. Ljubozivnemu njegovemu pozivu sem se rade volje odzval ter sem ga posetil v njegovi pisarni v Narodnem kazališču. Živo mi je še v spominu, kako vzradoščen je bil ob mojem posetu, češ, da ga izredno veseli, da se prav Slovenci zanimajo za to njegovo nacionalno dramo. Ko sem mu nekatera mesta v slovenskem besedilu čital, mi je malone v vsem pritrjeval, češ, da sedaj v odjeku prevoda vidi, kako blizka sta si oba jezika. Vsako pojasnilo potrebno mesto mi je točno obrazložil, da sem prevod lahko sproti popravil in popolnil ter tako dobil obenem avtorjev »imprimatur«. Zvečer istega dne sem bil Vojnovičev gost v intimni loži. V najlepšem spominu mi je takrat še čili, živahni, elegantni mož, čigar razgovor je pričal o njega izredni inteligenci in duševni okretosti. Ves njegov nastop je izdajal gentlemana, v katerem sta se skladno družila uglašena osebnost dubrovniškega plemiča srbskega porekla in duševna živahnost romanske naobrazbe. Govoril je tudi povsem gladko nemški jezik. — V pismu z dne 16. jan. 1911 mi je na vprašanje glede Altomanov, ki se omenjajo v »Smrti« pripomnil, da so »knezovi Altomani ili Vojnovići bili pradedovi avtorja; bili su vasi i gospodari kneževine Uziče«.

Morda utegne koga zanimati, kak potek je doživel slovenski prevod »Smrti majke Jugovicev«. Najprej je izhajal v mesečnih zvezkih Ileschevega »Slovana« l. 1911 in ga je izdajatelj lista Dragutin Hribar dal istega leta ponatisniti v posebni knjizi (str. 118). Slovensko premiero je doživel Vojnovičeva drama ne v Ljubljani, temveč v Slovenskem gledališču v Narodnem domu v Trstu dne 1. oktobra 1911 kot otvoritvena predstava za sezono 1911/12. Ljubljanska gledališka uprava je bila igro sicer sprejela v svoj tedanji repertoar, a je ni uprizorila, češ, da bi utegnili doživeti kake neprimolice spričo napetih političnih razmer. V Trstu so bili v tistih časih dokaj bolj »širokogrudni«, saj je pri predstavi, ki jo je režiral dobro znani Leon Dragutinović, sodelovala celo vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 97 in igrala preludij in koral, ki ju je bil ad hoc skomponiral g. Mirko Polić. Sele po prevratu se je »Smrt majke Jugovicev« uprizorila tudi v ljubljanskem narodnem gledališču.

Ugoden slučaj je hotel, da sem baš letos dne 2. marca prisostvoval sijajni uprizoritvi »Majke« v zagrebškem narodnem kazališču. Režijo je vodil Slovenec Hinko Nučić, majko je igrala tragedija Ružička-Strožil, Kosovski devojko pa Slovenka Vika Podgorška. Takrat so jo igrali že 29-letni v malone razprodanem gledališču. Tu sem se spričo vzorne uprizoritve dobrodu uveril, da so vsa tri dejanja velikanske odrske slike, ko jih dramatika razgibanost in pesniška zanositost raste v »crescendu« do mogočnega, dušno prevzemajočega finala.

Ivo Vojnović je mrtav, a njegova »Smrt majke Jugovicev«, »Dubrovačka Trilogija« in vsa druga njegova pesniška dela bodo — živela.

I. W.

Zanimiva statistika

Celje, 2. septembra.

Pred dnevi je končal mestni magistrat z izredno zanimivo statistiko, ki kaže v točnih številkah ves današnji položaj celjskega mesta. Zlasti je zanimiva ugotovitev, koliko prebivalstva ima Celje in koliko raznosobnih stanovanj je uporabljenih. Vsakdo si bo pač pri posameznih številkah sam lahko ustvaril svoje mnenje, zlasti z ozirom na razna težka, še vedno odprta in nerešena socialna vprašanja.

Glasom uradne statistike ima današnje Celje 8354 prebivalcev, v tem številu pa je všteto tudi vojaštvo tukajšnje garnizije, ki šteje okrog 800 duš. Površina mestnega teritorija znaša 2.056.250 kvadratnih metrov,

obseg mesta pa 9 in pol km. Vseh hiš je v Celju 430, poleg tega pa še 2 vojašnici in Invalidski dom. Celokupno število stanovanj znaša 1540, izmed teh je 659 enosobnih, 396 dvosobnih, 276 trisobnih, 106 štirisobnih, 56 petosobnih, 20 šestosobnih, 10 sedmosobnih, 10 osemosobnih, 2 devetosobni in 3 desetosobna. Kakor se je tudi točno ugotovilo, manjka v Celju še najmanj 50 stanovanj, kar je pač jasen dokaz, da je stanovanjska beda še vedno zelo občutna. Opredeljeno manjka še vedno 50% dvosobnih stanovanj, 30% enosobnih in 20% trisobnih. Celje ima 44 ulic, cest in trgov v skupni dolžini okrog 8 km. Vseh poslovnih lokalov je 1547, od tega 285 trgovskih obratov, 621 koncesijoniranih in prostih obratov,

14 restavracij in gostilen, 4 kavarne, 8 hotelov. Odvetnikov imamo 23, zdravnikov 21, notarja 2, živinozdravnika tudi 2, enega avtoriziranega geometra, 12 javnih uradov, 2 bolnici, 3 lekarne, eno ubožnico, 9 šol, 8 denarnih zavodov, 4 tiskarne in 2 lokalna časopisa. Zanimivo je dejstvo, da ima mestna občina 11 stanovanjskih poslopj z 71 stanovanj, ki so razdeljena na 34 enosobnih, 20 dvosobnih, 6 trisobnih, 5 štirisobnih in 6 petosobnih.

Mestna občina je še lastnica gledališča, 3 šolskih poslopj in 3 vojaških objektov. Mestna posestva merilo 150.349 kvadratnih metrov, od teh odpade na njive in travnike 22.071 kvadrat. metrov in na gozdove 128.278 kvadrat. metrov.

Temelj prvi pravoslavni cerkvi v Sloveniji položen

Celje, 1. septembra.

Z iskreno radostjo smo pozdravili današnji dan, ko je bil položen temelj prvi pravoslavni cerkvi v Sloveniji. Istočasno pa je vstalo v vseh čistih narodnih srcih veliko upanje, da bo hram sv. Save v Celju nepretrgljiva vez med bratskima plemenoma slovenskim in srbskim.

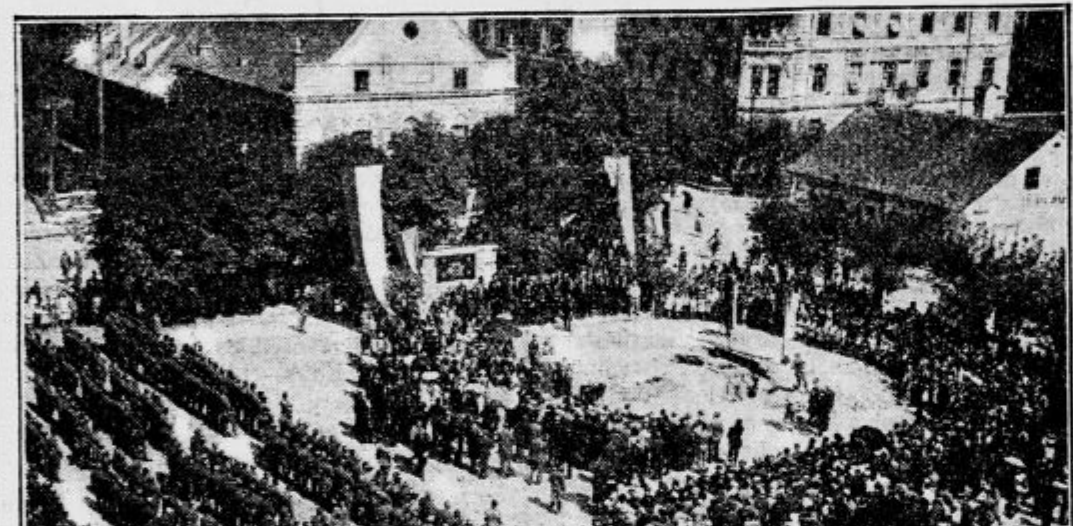
Že veliko pred napovedano uro se je zbrala na stavbišče nove cerkve poleg mestne elektrarniške stanovanjske hiše pri Krojni za mestnim gledališčem ogromna množica celjskega in okoliškega prebivalstva. Na južno-zapadnem delu je bilo postavljeno vojaštvo celjske garnizije, nasproti dr. Sernečeve vile pa je stal oder.

Svečanost, kateri so prisostvovali poleg velike ljudske množice tudi zastopniki vseh

in kulturnih društev.

Na južno-vzhodni strani je stala v strmenem pozoru veččlanska deputacija tukajšnje sokolske župe v krojih, za njo pa celjski ognjeglasi v uniformah in člani raznih narodnih društev. Ves ostali prostor pa je zavzelo tisočglavo občinstvo, ki je kljub silni vročini vztrajalo do konca izredne svečanosti.

Ko je pričel škof Irinej s svojo asistenco opravljati cerkvene obrede, je nastala prava tajinstvena cerkvena tišina. Med molitve je ubrano in milo dahnil odpev združenih pevcev iz Celja in iz Zagreba. Vladika je obšel ves slavnostni prostor in blagoslovil navzoče. Med tem, ko je vladika Irinej molil in polagal temeljni kamen v imenu Nj. Vel. kralja in patrijarha Dimitri-

Zgoraj: Pogled na stavbni prostor za novo cerkev, ko se je vršila slovesna vzdava spominske plošče. — Spodaj: Kraljev zastopnik divizijski general Sava Tripković polaga v stekleni in nato v cinasti, hermetično zaprti posodi hranjene ustanovne pergamente v temeljni kamen.

tukajšnjih civilnih in vojaških oblasti, je bila otvorjena ob 10.45. Pred improviziranim oltarjem nasproti bodočega glavnega oltarja so postavili v bogatih cerkvenih ornatih vikarni škof iz Sremskih Karlovcev Irinej, ki je istočasno zastopal Nj. Svetosti patrijarha Dimitrija, in štirje pravoslavni duhovniki; predsednik duhovnega sodišča v Beogradu Vasilije Branković, dijakon Dragutin Maksimović, tajnik patrijarhijske okrožni prota beograjski Nikola Trifunović in celjski vojni svečenik Čudić.

Na oderu so se zbrali okrog krajevnega zastopnika divizijskega generala Sava Tripkovića, komandanta Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, kot zastopnik vojnega ministra mariborski brigadni general Živko Stanisavljević, zastopnik pravoslovnega ministra ljubljanski prota Dimitrije Janković, zastopnik komandanta IV. armije v Zagrebu armijskega generala Matića komandant celjskega 39. pešpolka polkovnik Vojislav Kostić, celjski župan dr. Gorican, predsednik celjskega okrožnega sodišča dr. svetnik dr. Kotnik, sreski načelnik dr. Hubad, več občinskih svetnikov in drugih zastopnikov oblasti, korporacij in raznih narodnih

ja, je kraljevi zastopnik general Tripković vtaknil ustanovno listino v posebno steklenico, ki jo je pri zamašku obilil s smolo in jo zavaljal pod temeljni kamen. Listina je bila poprej v steklenici do vrha zalita z blagoslovljenim oljem. Končno dozidavo te listine je izvršil navzoči zastopnik ministra za zgradbe in avtor načrta hrama sv. Save inspektor Korunović.

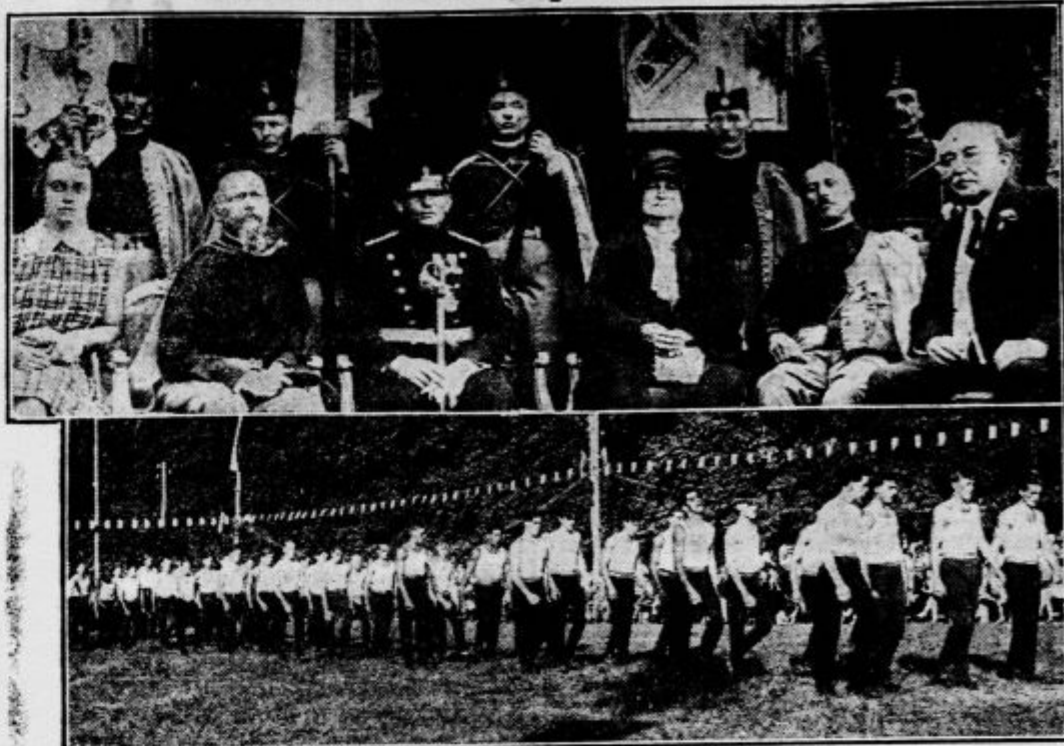
Nato je imel škof Irinej krasen, globoko zamišljen govor, v katerem je izrazil svoje veselje nad novo cerkvijo, ki bo nedvomno v ponos prelepemu celjskemu mestu. Ko je bil kamen vzidan, je spregovoril predsednik celjske Srbske pravoslavne cerkvene občine komandant celjskega vojnega okrožja polkovnik Dragutin Purić, ki je v daljšem govoru opisal delovanje sv. Save, njegovo veliko narodno idejo, neizmerno delo za postavitev pravoslavne cerkve v Celju in je na koncu izrazil svoje iskreno veselje, da je slovenski del našega naroda sprejel to namero s takim odkritim in velikim veseljem.

Svečanost je bila končana okrog polnočja in je zapustila v srcih globoke in svete občutke.

noc. Zato pa povzdiguje seksualno patološko na piedestal »novega« današnjega i jutrišnjega. Mislimo pa, da posebno katoliško razburjenje ni bilo upravičeno: kar je v delu slabega, je slabo tudi s splošno umetniške strani. Mislimo, da o takem »viharju« v mladih bojnikovih zoper Evropo velja pregledati: veter pač seje, a nič ne žanje!

Nov spis Miljenka Vidovića, V založbi knjižnice »Uzajatelj« v Sarajevu je izšla brošura na 32 straneh, ki vsebuje predavanja znanega reformatorja Miljenka Vidovića »Uzroci duševnog pada Evrope i vizije budućnosti«. Gosp. Vidović razvija tu svoje v splošnem že znane kulturno - filozofske nazore in pravi, da se ima sedanja kultura zasakuti za celih 180 stopinj: doselej je bila obrnjena k zlu, zdaj jo moramo obrniti k dobremu. Zatem postavlja kot ključ k rešitvi tega zapletenega problema svoj prosvetni - etični pokret in izraža vero v apostolat našega naroda. Tudi ta spis stoji na teoretično - problematičnem nivoju ostalih spisov in izjav gosp. Vidovića. Po skoraj desetletnem delu našega reformatorja, potem, ko je njegov Prosvetni - etični pokret dosegel že višek in sedaj že polagoma upada, smemo pač domniti o življenjski sili in absolutni etični čistosti tega gibanja, o čigar materialnih zadevah se je pisalo že to in ono. Vsekakor postajajo »vizije budućnosti« g. Vidovića in njegove ideje o našem apostolatu v Evropi čedalje manj priprečevalne in vedno bolj teatralne.

Pomembna sokolska prireditve v Mostah

Za slavnost petnajstletnega obstoja društva in razvija prapora, ki mu je kumoval Nj. Vis. kraljevič Peter, je priredil Sokol v Mostah v nedeljo popoldne telovadni nastop v parku Kodeljevega gradu. Prireditvi na okusno okrašenem telovadišču, z lepo tribuno v ospredju, je prisostvovalo številno občinstvo iz Most in okoliških krajev pa tudi ljubljanskih posetnikov je bilo mnogo, ki jih je lep nedeljski popoldan izvalil v Moste.

Zgornja slika: Slavnostni gostje na tribuni. Levo poleg dvorne dame g. Tavčarjeve g. podpolkovnik Rudolf Knez kot zastopnik Nj. Vis. kraljeviča Petra, ki je kumoval razviti prapora in starosta JSS g. Gangl, levo sarosta ljubljanske sokolske župe g. Nando Marolt, zadaj pa zastavonoše bratskih društev s prapori. Spodaj: Pohod članov na telovadišče k prostim vajam.

Težka nesreča pri motociklistični vožnji

Ljubljana, 2. septembra.

V Ljubljani se je že snoči raznesla vest o težki motociklistični nesreči v Kranjski gori. Na Gorenjsko se je podala v nedeljo večja skupina članov zagrebškega motokluba na ocenjevalno vožnjo iz Zagreba do Kranjske gore. Motociklisti so imeli prekrasen dan in so vozili do Kranjske gore brez vsakih posebnih zaprek ali nezdod. Dopoldne že so krenili motociklisti nazaj v Zagreb. Med poslednjimi je bil na povratku tudi Dragotin Filipčič s svojo zaročenko. Sledila sta jima samo še poznana zagrebška dirkača Berger in Štrban. Bili so že na poti proti Jesenicam, ko je nekako poldrug kilometra od Kranjske gore zavil Filipčič na levo in zapeljal v nasproti prihajajoči kmečki voz. Suneč je bil tako nesrečen, da sta Filipčič in njegova zaročenka odletela v loku z vozila in obležala kraj ceste. Njega je vrglo z vsa silo ob neki kamen, kamor je priletel z glavo. Njegova zaročenka pa je obležala z zlomljenimi nogami. Tik za obema je vozil Berger, ki je priletel v Filipčičevo vozilo. Padel je tudi on, dočim se je za njim vozil Štrban pravčasno ustavil in priskočil ranjencema na pomoč. K sreči se je baš v istem času pripeljal mimo v avtomobilu neki avstrijski izletnik. V vozu sta bila čisto slučajno dva zdravnika, ki sta nudila ponesrečencema prvo pomoč in ju za silo obvezala. Filipčičeve poškodbe so zelo težke in nevarne. Pretresel si je možgane, kar je ugotovil zdravnik dr. Volbank iz Kranjske gore, ki je odredil, da se prepelje njega kakor njegovo zaročenko v ljubljansko bolnico. Avto ju je prepeljal v Ljubljano popoldne in so oboje ponesrečenca izročili v zdravniško nego v Leonišču. Stanje obeh ponesrečencev je, kakor nam poročajo, precej težko, ni pa nevarnosti za življenje.

Karambol dveh avtomobilov

Celje, 2. septembra.

Danes dopoldne se je pripetila na glavni državni cesti med Mariborom in Celjem težka avtomobilska nesreča. Na cestnem ovinku pri vasi Stranice, ki leži v bližini Slovenskih Konjic, 17 km oddaljen od Celja, sta se zaletela drug v drugega neki češkoslovski potniški avtomobil in avtomobil celjske trgovine Zanger, ki ga je vodil potnik Zangerjeve trdnice Jeran. Poleg njega je bil trgovski potnik Wirth iz Celja.

Oba avtomobila sta vozila z veliko brzino in le srecen slučaj je hotel, da se nesreča ni končala s smrtnim izidom. Oba avtomobila sta bila precej poškodovana, vendar pa je češkoslovski avtomobil po kratkem popravilu nadaljeval vožnjo, dočim je ostal Zangerjev na mestu nesreče težko pokvarjen. Jeranov sopotnik Wirth je dobil pri karambolu občutne poškodbe in je moral iskati nujno zdravniško pomoč. Kdo je nesrečo zakrivil, bo ugotovila uradna komisija, ki je že danes došla na mesto nezgode. Zangerjev dvosedežni avtomobil je znamke »Opel« in je materijalna škoda precejšnja.

Potresni sunki v Sloveniji

Včeraj jutraj malo pred sedmo uro je razburil razne kraje ljubljanske oblasti lahčen potresni sunk, ki so ga pa občutili samo oni, ki so ustajali, odnosno že ustali, dočim zaspanci ni spravil iz ravnotežja, ker je bil prešlab. V Ljubljani so ga čutili največ v višjih nadstropjih, kjer so kozarci za nekaj hipov precej glasno zapeli in so zaškrpale omare. V pritličjih so potresni sunki skoraj povsod preslišali. Potres je zabeležil (ob 6.50) tudi seizmograf na ljubljanski univerzi.

Kakor nam javljajo iz Trbiča, je bil tam potres (ob 6.45) malo močnejši in so se trziški meščani precej prestrašili. Smer sunka, ki ga je spremljalo močno bobnenje, je šla od severa proti jugu. Trajal je sunek tudi samo nekaj hipov. Škode ni napravil nikanke, je posoda po omarah je močno zvenketala. Na Bledu so istočasno čutili še močnejše in baje do pol minute trajajoče sunke, ki so Blejce zelo razburili.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolujejo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni bolezni zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefove« vode. — Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

zlasti ker so se ljudje bali, da se bodo sunki še ponovili. Na Jesenicah je potres trajal več sekund in je bil tako močan, da je predramil zaspance iz spanja. Zibale so se omare, vendar kakšne pomembne škode potres ni napravil. Tudi iz drugih krajev bližnje in daljnje okolice Ljubljane prihajajo vesti o lahkem potresu.

Potres pa ni bil omejen samo na ljubljansko oblast, nego so ga čutili tudi v mariborski. Iz Celja nam poročajo, da je jutraj ob 6.50 precej razburil Celjane lažji potres, ki je trajal nekaj trenutkov in kateremu je po presledku nekaj sekund sledil drugi sunk.

Iz observatorija g. prof. dr. Belarja pod Triglavom so sporočili, da so bili potresni sunki 60 do 70 km v daljavi proti koroški strani. Ko je bil sunk najmočnejši, je tretji aparatov vrglo iz tira. Ljudje sodijo, da je moral biti potres nekje prav močan.

Samo še danes
nepreklicno zadnjikrat ob 4, 1/2, 1/2, 9
Ana May Wong
velika kitajska umetnica v vefilmu
Piccadilly
Londonsko nočno življenje. Kitajska
četrt. Zabava, razkošje, zločin. Vele-
napet! Mladini neprimerno!
Bosna film!
Elitni kino Matica
telefon 2124

Bivši ravnatelj Istarske posojilnice oproščen

Pula, 28. avgusta

Pred tukajšnjim tribunalom se je vršila razprava proti g. Matku Crljenici, bivšemu ravnatelju Istarske posojilnice u Puli, ki je bil obtožen tatvine, izvršene v noči na 30. decembra 1927.

Ono noč so vdrl v posojilniške prostore tatovi, prevrtili blagajno in odnesli iz nje 58.000 lir v gotovem novcu. Strgali so nekaj knjig in razmetali papirje po tleh. Pulaška policija je iskala storilce, pa jih ni mogla najti. Slednjič je bil aretiran Crljenica, ki je bil pozneje puščen na svobodo, ker je položil zahtevano kavcijo. Proti njemu so sestavili obtožbo in ga poklicali pred sodnike.

Crljenica je odločno zanikal čin, ki so mu ga pripisovali. Ono noč je bil v pisarni do 7. zvečer. Potem se je mudil v družbi znancev v gostilni in kavarni do 11. ponoči. Drugo jutro ob 7. uri je bil obveščen o tatvini.

Margareta Kristofić, žena posojilničnega sluga, je izjavila, da je samo ona imela vedno ključ od vhodnih vrat posojilnične pisarne. Odborniki posojilnice so soglasno poudarjali, da je užival obtoženec njihovo popolno zaupanje. Enzo Rigi, komisar posojilnice, je poročal sicer o neredu v nekaterih knjigah, ni pa mogel navesti nič obtežilnih pričel pri Crljenici.

Državni pravdnik dr. Baracca je končno sam pobijal obtožbo, češ, da ni za njo nikakih dokazov, branitelj dr. Cerlenizza je zahteval opristilno razsodbo, ker obtoženi ni zagrešil opozilnega čina. Sodni dvor je res takoj po četrtnem posvetovanju razglasil tako razsodbo in dal Crljenici zadostitev. Pravi tatovi se smejejo v pest in v Puli se o tem marsikaj spregovori tako le na štiri oči...

SELO GREHA

Damske plašče za jesen

kraša in covvercoat . . . od Din 300
krila gladka in plisirana . . . 70
bluze bele in barvaste . . . 60
E. M. L. GORIČAR, Sv. Petra cesta št. 10

Kulturni pregled

Občni zbor »Matice Srpske«

Naš list je že ponovno poročal o sporih, ki so se razvili okoli najstarejšega srbskega kulturnega društva »Matice Srpske«. Z ne navadnim zanimanjem je vsa kulturna javnost pričakovala nedeljski občni zbor v Novem Sadu.

Z obžalovanjem je treba ugotoviti, da občni zbor ni imel za kulturno društvo dostojnega nivoja in se je razšel s popolnim fiaskom. Matica Srpska se ni zabeležila v svojih stoletnih analih tako burne glavne skupščine. Pri vprašanju novih članov je nastal oster spor, ki je privedel k dejanskemu spopadu med pristaji obeh skupin. Zdelo se je, da so se v kulturna društva zanesle nekdanje politične strasti, kar je treba odločno obsoditi. Zaradi tega je moral policijski komisar razpustiti občni zbor.

Osebnja vprašanja in ambicije so popolnoma onemogočile kompromis med dvema skupinama, ki obe hočeta na svoj način pripomoči M. S. k večjemu razmahu. Vse kaže, da se je prava kriza šele začela.

Moderna »pasijonska igrac«. V Karlovcu je izšla v posebni brošuri igra mladega pisatelja Stjepana Mihalića »Grbavica«. Avtor označuje to igro, ki so jo nedavno uprizorili

Domače vesti

* **Odlični gost na Bledu.** Na Bledu se mudi tajnik angleške lordske zbornice lord Stonor, ki mu Bled prav ugaia. Prebil je tu že nad en mesec in se je med drugim tudi udeležil v začetku avgusta mednarodnega tenisa turnirja.

* **Sprejem v naše državljanstvo.** V državljanstvo naše kraljevine so sprejeli: posestnik Jakob Ferjanc v Škofiji vasi pri Celju, slušateljica trgovske akademije Olga Manko v Ljubljani in milosrdna sestra Marija Kerševac v Mariboru.

* **V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo** sta bila te dni vpisana dr. Slava Lunaček, rojena Kristan, zdravnica šolske poliklinike v Ljubljani, in dr. Josip Kolbert, okrajni sanitetni referent v Brežicah.

* **Osebnosti v pošte.** Za služitelje 2. skupine so postavljeni: K. Primec pri lastni p. upravi, V. Gros v Trzinu, V. Jagodič v Sošanju, A. Prešern na Jesenicah na Gor., Fr. Lavrič v Starem trgu pri Rakeku, Al. Gerden v Trebnjem, I. Pevec v Gornjem gradu, Fr. Kos v Zalcu, Fr. Piro v Sodražici, J. Domjan v Murški Soboti, Fr. Skledar v Rogaševcih, Fr. Jerala v Cerknici, J. Škulj v Gornjem gradu, J. Šimonka v Čakovcu, J. Zalokar v Krškem, Ant. Pesek na Mariboru 2. — Premišljeni so: Tea Kenda za Ljubljane 1 na Beograd 1, J. Čuček iz Ljubljane in H. Fajdiga iz Maribora na Bled 1; V. Stanislav iz Maribora v Dolnjo Lendavo, Ant. Korun v Jesenicah na Gor., V. Valjevo, J. Pavlin iz Maribora na Jesenice na Gor., Pavlina Milavec iz Dolenje Logatca na Rakek, Avgustina Jug iz Dol. Logatca na Ljubljano 1, Ana Hudales iz Rogaške Stalne na Bled 1, Jožica Ilnikar iz Metlike v Črnomeli, Karla Knol za Maribora 1 v Velike Lašče, Pl. Božič iz Trzica v Radovljico, Pavlina Zadek za Rakeka v Dol. Logatce, Olga Zupančič iz Pragerskega v Slov. Bistrici, Al. Dragan iz Brežic v Hrastniku, Fr. Horvat iz Slov. Bistrice na Maribor 2, Fr. Mak iz Čakovca na Maribor 2, Iv. Mavrič iz Starega trga pri Rakeku v Planino pri Rakeku, V. Zandar iz Most na Ljubljano 2 in Iv. Marinko za Ljubljane 1 v Kranjsko goro. — Poroke pb. ur. II-4 L. Širnik na Ljubljani 2 se je oženil z Ivano Borštnar in Mond. III-3 Ant. Korenc na Jesenicah na Gor. z Zvonimiro Keršič.

* **Uradni list** objavlja v 88. številki: uredbi o ureditvi ministrstva za prosveto, natečaj za sodnike pri deželni sodišču v Ljubljani ter razpis mesta jetniškega paznika pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

* **Razpis profesorske službe.** Uprava pomorske vojne akademije v Dubrovniku je razpisala natečaj za stalnega profesorja elektrotehnike in tehnične mehanike. Kandidati naj čimprej vložijo opremljene prošnje. Imeti pa morajo fakultetno kvalifikacijo in najmanj pet let učiteljske službe na visokih ali srednjih šolah.

* **Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani** razpisuje službo pogodbenega zdravnika za splošno prakso za zdravniški okoliš Sevnice s sedežem istotam proti letnemu honorarju 16.000 dinarjev. Honorar se določi po pogodbi vsako leto glede na število dodeljenega članstva. Prošnje naj se vložijo do 28. t. m.

* **Golenci slovenske kmetijske šole v Dalmaciji.** V Split so prispeli preteklo soboto golenci kmetijske šole iz Grma pri Novem mestu. Prepotovali bodo Dalmacijo ter si ogledali kmetijske institucije.

* **Natečaj za orožniške oficirje.** Komanda žandarmerije potrebuje v svojo populativno žandarmerijsko oficirsko kadro dvajset aktivnih oficirjev, poročnikov ali podporočnikov, sposobnih za službo v četi v miru in vojni. Prijave naj se pošljejo štabu žandarmerijske komande najkasneje do 1. oktobra.

* **Uručenje jugoslovenskega učiteljstva** je pozvalo v Beograd zastopnike posebnih poverjeništev v zadevi šolske zakonodaje. Na ta poziv sta odstopala v Beograd tudi zastopnika UJU, poverjeništvu Ljubljana. Obenem javlja poverjeništvu, da bo izšla prihodnja številka »Učiteljskega Tovariša« 12. t. m.

* **Solskim upraviteljem in ravnateljem vseh šol.** Letošnji velesojem je za šolsko mladino zelo zanimiv in poučen, zato bi ga morale obiskati vse šole v Ljubljani in tudi druge, posebno one v neposredni bližini Ljubljane. Vsak učenec pod skupnim vodstvom šole plača po 3 Din vstopnine na velesojem in še po 1 Din vstopnine za razstavo živali društva »Zoo«.

Na tej razstavi se dobi knjižica »Solski zoo«, ki vsebuje smernice, kako se na lahek način in s prav primitivnimi sredstvi priredi šolski zoo, ki naj bi bil duša in središče prirodopisnega pouka. Dobi se tudi seznam vseh v Sloveniji živečih vretenčarjev. Ker pa še ni šolskega pouka, se učenci sklicujejo lahko potom časopisov, ki tredo šolam radi na roko.

* **Prosta vožnja za vse strelce.** Proletno ministrstvo je dovolilo vsem strelcem, ki se udeležijo vsedravnice strelske tekne v Mariboru od 6. do 13. septembra, popolnoma prosto vožnjo na vseh državnih železnicah.

* **Največja palača v Beogradu.** Center Beograda dobi v bližnji bodočnosti palačo, ki bo s svojo veličino presegala vsa dosedanja poslopja v naši prestolnici. Na Porišnem trgu bo Jadranska zavarovalna

družba v bližnjih dneh pričela graditi palačo, ki bo imela enajst nadstropij. V podzemlju se bo uredil modern bioskop. V pritličju bodo veliki trgovski lokali, v nadstropjih pa prostori za stanovanja in pisarne. Palača bo dograjena do prihodnje jeseni. Samo stavbišče za novo palačo je stalo šest milijonov dinarjev.

* **Dijaški dom v Ptuj.** Mestna občina ptujska razpisuje za letošnje šolsko leto eno mesto brezplačno in pet mest po znižani ceni mesečno 350 Din v Dijaškem domu za dijake, ki obiskujejo višje razrede gimnazije. V poštev pridejo le dijaki z odličnim in prav dobrim uspehom ter se bodo v prvi vrsti upoštevali dijaki iz Prekmurja.

Dijaški dom v Ptuj nudi svojim gojencem ne samo celotno oskrbo, temveč tudi zanesljivo nadzorstvo in uspešno vzgojo. Dijaki, ki reflektirajo na eno izmed zgoraj razpisanih mest, imajo predložiti svoje prošnje, opremljene z dokazi o premoženjskih razmerah staršev in učenem uspehu, mestni občini ptujski najkasneje do 9. t. m.

* **Cigarete »Vardar«**, pakovane po 20 komadov v etuih, so dane v promet na Ljubljanskem velesojmu ob jesenski velesojmski prirreditvi »Ljubljana v jeseni«. Cigarete se prodajajo samo na razstavnem prostoru.

* **Obilen tobačni pridelek v Hercegovini.** Uprava tobačnega skladišča v Mostarju javlja o stanju tobačnih nasadov v Hercegovini. Zadnji deževni dnevi so uplivali bolj na kvantiteto kakor na kvaliteto tobaka, a tudi kvaliteta je letos dobra. Zasajenja je bilo letos več rastlin kakor lanske leto. Tobaka se bo po sedanjih računih pridelalo še enkrat toliko kakor lani.

* **Zabranjen bolgarski list.** Z odlokom ministra za notranje zadeve je v naši državi zabranjen uvoz in razpečevanje bolgarskemu listu »Vardar«, ki izhaja v Sofiji kot glasilo makedonske revolucionarne organizacije ter zastopa stavbišče Makedonskega revolucionarnega komiteja.

Prvič v Ljubljani!
Ladja prokletih
Drama v gl. vlogi LARS HANSON
Ob 4, 1/6, 1/8, 9 Din 2, 4, 6
„Kino Ideal“

* **Za nagrobni spomenik dr. Žerjave** je daroval g. Jos. Lah iz Osluševcev pri Ptuj 250 Din.

* **Grömling-Lesica-Mole: Srbskohrvatsko-slovenski slovar,** ki je izšel v založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani, je ministrstvo prosvete z odlokom od 10. avgusta t. l. na osnovi mišljenja glavnega prosvetnega sveta odobrilo za uporabo v šolah do končne revizije učnih knjig.

* **Otvoritev nove šole na Logu.** Stavbeni odbor vabi prijatelje šolstva k otvoritvi nove šole na Logu v nedeljo 8. t. m. Spored: Ob 9. slovesna maša, po maši blagoslovitev, govori. Popoldne prosta zabava, deklamacije. Naročitev kosila je javiti do 7. t. m. šol. upravitelju.

* **Primorci, Jugoslovenci!** Izšla je 13. številka »Primorskega Glasca«, ki mora po svoji vsebini zanimati ne samo slehernega Primorca, temveč tudi slehernega Jugoslovca. List se prodaja po vseh glavnih trafikah v Ljubljani in Mariboru. Naroča se pa pri založbi »Jug« v Ljubljani. Selenburgova ulica 7-II.

* **Morda je utonil.** Kmetovalec Franjo Kovačič v zagrebški okolici je v nedeljo popoldne prišel k Savi, da si opere perilo. Tam je našel na skupino ljudi, ki so pregledovali suknjič, katerega lastnika pa ni bilo v bližini. V žepu se je nahajala izkaznica nekega društva, glaseča se na ime Anton Peternel. Zraven je bilo tudi 200 Din gotovine. Domneva se, da je lastnik suknjiča pri kopanju v Savi utonil. Trupla pa še niso našli.

ITO — zobna pasta najboljša!
* **Obleke kemično čist, barva, pisira in lika tovarna Jos. Reich.**
* **Gorazdov učni zavod** se je na željo mnogih staršev lani zopet otvoril. Zavod je po svojih izbornih učnih uspehih slovel dolgo vrsto let. Natančneje v današnjem oglasu. 887

* **Ugoden nakup perila!** Moško perilo, delavsko in finejšo vrste, cefir, popelin, prodaja na drobno pod tovarniško ceno tovarna perila »Triglav«, Kolodvorska ulica 8, nasproti hotela Štrkelj. 1087

* **Če si želite res dobro in trpežno kolo** z jamstvom, si naročite kolo »PUCH« pri tvrdki Ign. Vok, Ljubljana, Tavčarjeva ulica, v podružnici Novo mesto. 1086

* **Prikojevalni tečaj moških, damskih oblek in perila.** Pričetek 9. septembra. Revnejšim znižano. Ugodni plačilni pogoji. Izdelava krojev. Zasebno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19.

OTROŠKE NOGAVICE z igrom ključ
Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

SELO GREHA

SELO GREHA

SELO GREHA

SELO GREHA

SELO GREHA

SELO GREHA

SELO GREHA

Posetniki velesojma

se opozarjajo na specialno trgovino damskih blaz in oblek kakor tudi otroških oblek samo prvovrstnega dunajkega izdelka.

M. KRISTOFIC - BUČAR, Stari trg 3.
Krasna izbira! 11001a Cene zmerni!

BENHUR
Preprodajalci naj se obrnejo na:
Gustav Husser & sin, Wien VII., Richterstrasse 10

Iz Ljubljane

a— **Iz ljubljanske gledališča.** Danes, v torek, se bo pela v operi Bizetova opera »Carmen«, ki je nedvomno eno najboljših francoskih opernih del minulega stoletja. V tem delu bo gostoval prvič na našem odru odlični tenorist Karavija, ki je z velikimi uspehi gostoval po vseh večjih odrih v Evropi, lanske sezono je bil tudi gost zagrebškega gledališča. Tenorist Karavija ima izredno laskave kritike, ki hvalijo njegov lipo doneči tenor kakor tudi njegovo umetniško igro. Nastopil bo v vlogi Don Josefa. Naslovno vlogo Carmen bo pela gospa Thierry-Kavčič-Kovač, Mikaelo gospa Ribčeva, Tereozorja Escamila g. Primožič. V ostalih vlogah sodelujejo gospe Polčeva in Spanova ter gg. Rumpelj, Grba, Janko in Mohorič. Opera bo dirigiral kapelnik Štritar, režija je v rokah ravatelja Poliča. Predstava bo za lanske D abonent, katerim je ostala uprava eno operno predstavo izza lanskega abonmaja še na dolga. Sicer pa veljajo običajne operne cene.

Burka »Theodor & Comp.«, ki je koncem lanske sezone izvrstno zabavala našo dramsko publiko, se bo uprizarila v drami v sredo 4. t. m. kot ljudska predstava po znanih dramskih cenah. Glavne vloge igrajo: gospe Nablocka, ga. Medvedova in ga. Mira Danilova ter gg. Cesar, Lovar, Zeleznik, Kraji, Lipah in Škrbinič. Poleg teh bodo sodelovali še gđica Slavčeva ter gg. Gregorin, Jeram, Bratina, Kaučič, Potokar in Sancin. Režija je v rokah prof. Šesta. Zložene dramske cene.

u— **Slavnostna akademija narodnoželezničarskih glasbenih društev »Drave«** iz Maribora in »Sloga« iz Ljubljane. Naši dve izredno agilni glasbeni društvi, mariborska »Drava« in ljubljanska »Sloga« prirredit v soboto 7. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona v Ljubljani akademijo, ki bo obsegala poleg prologa, katerega bo govoril g. Mirko Kragelj, in solističnih nastopov tenorista Živka iz Maribora ter Premelča iz Ljubljane, tudi nastope mariborskega in ljubljanskega železničarskega pevskega zbora. Naše občinstvo opozarjamo na to akademijo. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

u— **Učenci prve deške meščanske šole v Ljubljani** imajo skupni obisk velesojma in razstave živali društva »Zoo« v sredo 4. t. m. ob 9. Zbero se pred glavnim vhodom na velesojem na običajnem prostoru, kjer bodo spremljevalci učitelji, ki se tudi vabijo in ki imajo vstop kot običajno, pobrali od vsakega učenca po 4 Din celotne vstopnine. — A. Fakin.

u— **Tombola za zgradbo poštnega doma.** Slovenski poštarji namenjajo postaviti v Ljubljani svoj poštni dom. V ta namen so že nekaj zložili, treba pa je še dosti denarja. Zato prirede 15. t. m. ob 3. popoldne v Ljubljani na Kongresnem trgu javno tombolo, ki bo gotovo največja in najlepša, kar jih je bilo kdaj v Ljubljani. Saj bo imela nad 300 prvovrstnih dobikov, od teh 10 dragocenih tombol, kakor krasno kompletno čišnjevo spalnico, prešiča, kolo, šivalni stroj itd. Priporočamo se občinstvu, ki je bilo poštarjem vedno naklonjeno, da podpre naš cilj s tem, da bo pridno kupovalo in pokupilo vse tablice za tombolo. Tablice so samo po 2 Din ter se dobe pri pismonošah, v trafiki na glavni pošti in na dan tombole po mestu.

u— **Javna dražba najdenih predmetov** bo danes na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

u— **Izgubila se je srebrna ura** z zlato verižico in obeskom — dragim spominom na Zaloški cesti od prelaza do gostilne »Sedmica«. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi pri policiji ali v uredništvu.

u— **Vlom v Beethovnovi ulici.** Kakor je že obširneje poročal včerajšnji »Ponedeljek«, je bil izvršen v nedeljo popoldne v stanovanje višjega računskega svetnika Josipa Mozetiča v Beethovnovi ulici drzen vlom. Doslej se popolnoma neznanisv drovec je prišel v stanovanje za časa odsotnosti domačih s pomočjo vitrihov. Pokradel je iz raznih omar 700 Din gotovine in za 200.000 Din raznih dragocenosti, kakor zlatih zapestnic, ur, ogrlic, uhano in verižico. Policija pa je ponoči še nekdanjo ugotovila, da je spretni vlomilec udrl tudi v stanovanje vpokojenega računskega nadsvetnika Antona Mikružja, ki se nahaja enako v prvem nadstropju omenjene hiše. V tem stanovanju drzni tat sicer ni imel take sreče, vendar je le našel nekaj plena. Postal se je koščka zlata in spravil v žep še par drugih vrednostnih predmetov. Napravil je za okrog 1000 Din škodo, nakar je iz hiše izginil brez vsakega sledu. Ze predsočnim obveščena policija je nvedla za tatom zasledovanje, ki pa je doslej še brez uspeha.

u— **Tatvina dragocenega aparata.** Pred nekaj dnevi je bil iz delavnice mestne elektrarne ukraden po neznatem storilcu tako zvan takometer, aparat, ki se rabi pri merjenju obratov pri strojih. Aparat ima obliko ure s kazalci in tremi številčnimi vrstami. Ukradeni aparat je vreden 5000 dinarjev.

u— **Usodepolni prepri med fanti.** V Zalarjevji gostilni v vasi Podkrajniku v bližini Logatca so popivali neki fantje. Bili so zelo razigrani in so se zabavali s petjem. Med fanti je bil tudi 27-letni France Martinčič iz Dolenje vasi pri Logatcu. Zaradi neke malenkosti so se pričeli razburjati in prepetati, nakar je nenadoma počilo iz samokresa. Samokres je rabil neki nezrel pobalnik, ki je imel očitno namen zadeti Martinčiča. Pogodil ga je v prsa in se je Martinčič zgrudil na tla. Raničena so pri-

peljali v splošno bolnico, dočim je napadalec neznan kam pobegnil.

u— **Kaj vse kradajo.** V stanovanje šivilje Marije Zagarije v Salendrovi ulici 4 se je vtinotapil v trenutku, ko se je imenovana samo za hipce odstranila, neznan tat. Neznane, ki se mu je seveda zelo mudilo, ni našel ničesar primernega, pa je ukradel par 200 Din vrednih čevljev, od katerih je eden čevljev ortopedičen, dočim je drugi normalen. Tat je izginil brez sledu.

u— **Življenje v parku pred sodiščem.** V Ljubljani se je v zadnjem času močno razvilo postopajstvo. Med brezposelnimi je mnogo takih, ki nočejo sprejeti nobenega dela in se samo kar tako zglajajo na borzi dela, medtem pa pohajkujejo po mestu. V zadnjem času imajo glavno zbirališče v parku pred sodiščem, kjer zasedajo klopi, tako da ostali skoro nimajo možnosti poslužiti se prostorov. Sedaj so se jim pridružile tudi enako vredne žensčine. Njuno ponašanje je surovo in zabeljeno z raznimi neumestnimi ter ostudnimi opazkami. Dogodi se tudi, da začno peti nesodobne pesmi. Ker so med temi ljudmi večina moški, kličejo brezposelniki, postopajoč v vlačuge, je v interesu prebivalstva v splošnem kakor tudi v zaščito delavskega stanu, da se temu napravi konec.

u— **Dr. Tone Jamar zopet redno ordinira.** 1125

u— **Krojači** ako želite dober modern kroj (krojne akademije A. Darroux, Painz) obiščete večerni priprojevalni tečaj, ki prične 5. septembra t. l. Vpisovanje vsak dan od 6. do 7. zvečer. Sušnik, Selenburgova ulica 1. 1127

Iz Celja

e— **Oseba vest.** V celjski javni bolnici je bil imenovan za sekundarja zdravnik g. dr. Martin Kolšek.

e— **Koncert »Svobode«** v Celju. Sobotni koncert pev. zbora »Svobode« je prav lepo uspel. Prevodnja g. C. Pregelj je okrog 30 grl močan moški zbor v razmeroma kratkem času prav dobro uvežbal. Zbor je lepo izenačen in zveni polno, le nastavlja pretrdo in slabo vokalizira. Tudi se mi zdi, da je bil spored za ta zbor zaenkrat še pretežak. Ko se te napake popravijo, bo imelo Celje v »Svobodi« len in uporabljen moški zbor. Mnogobrojna, večinska delavska publika je nagradila pevovodjo in zbor z obilnim aplavzom. — P. Š.

e— **Nov most preko Hudine pri Celju.** V bližini Celja je bil preko novo regulirane struge Hudine zgrajen nov železobetonski most, ki je že popolnoma dogotovljen. Novi most je za vsa okolična velikega pomena. V mostu je zazidanih 10.000 kg železa in 84 kubičnih metrov betona.

e— **Smrtina kosa.** Včeraj je umrl v Celju v Gosposki ulici znani celjski pasar, zlatar-in optik g. Konrad Kager. V javni bolnici pa je umrl včeraj 57-letni hlapec Franc Kozelj iz Drešnje vasi pri Petrovčah.

e— **Cvetje v jeseni.** V našo podružnico je prinesla šolarica Dragica Srebočanova iz Gaberja vejico jablane s krasnim cvetjem. Po izjavi male prinašalke sta na domačem vrtu dve jablani v polnem cvetju, kakor da je šele zdel nastopila pomlad.

e— **Izgubljena ročna torbica.** V nedeljo med 18. in 18.30 je izgubila ga. Mira Majcenova, stanujoča v Carikarjevi ulici 11, med potjo od Lisc do Dečkovega trga svojo ročno torbico, v kateri je bila poleg drugih predmetov tudi zlata ženska ura s pozlačeno verižico.

e— **Tatvina na kolodvoru.** V nedeljo je prišla 17-letna Antonija Justinova iz Jurkloštra po opravkih v Celje. Ko se je hotela zvečer odpeljati, je v vestibulu kolodvora postavila na mizico poleg blagajne zavitek in se za nekaj trenutkov odstranila. Ko se je vrnila, je opazila, da ji je zavitek v času njene odsotnosti brez sledu izginil. V zavitku je imela Justinova par ženskih čevljev, eno rdečo obleko in predpasnik.

e— **Trije nepoštejniki.** Predvčeršnjim so jo počasi primahali mimo celjske »Evrope« trije podeželski mladeniči in sicer Rok G. in Josip L. iz Globokega ter Karel A. iz Zadavš. Naenkrat so našli na obcestnem tlaku 100 Din vredno moško denarnico, v kateri je bilo 500 Din gotovine. Fantje so se malo ozrli in denar hitro spravili. Pozneje so si ga v stranski ulici razdelili in sta dobila Karel in Josip vsak po 100 dinarjev, ostanek pa si je pridržal Rok kot najditelj. Pa so jih kljub temu kmalu izsledili, ker je izgubitelj zavezo pravočasno prijavil policiji. Mladeniče je policija izročila sodišču.

Iz Maribora

a— **Z 8 meseci dovršil 4 višje razrede realke in maturiral.** Dne 31. avgusta je maturiral na mariborski realki g. Franc Mačus, uradnik Mestne hranilnice, ki se je baš pred enim letom pričel pripravljati za študij, ker mu prosvetno ministrstvo ni priznalo izpitov na trgovski šoli. V začetku junija je napravil malo maturo, sredi istega meseca izpit za peti razred, koncem julija pa za šesti razred. V avgustu je končal še sedmi razred in končno maturiral s prav dobrim uspehom. Uspeh g. Mačusa, ki je komaj 24 let star in že načelnik mariborskega Sokola, je ceniti tem bolj, ker je ves ta čas opravljal službo in si le za čas izpitov izprosil proste dneve. — Čestitamo!

a— **Smrtina kosa.** Včeraj dopoldne je umrl v Mariboru železniški uradnik g. Henrik Menčelj. Pogreb bo v sredo 4. t. m. ob 16. — Umrl je v Mariboru 15-letni brivski vajenec Franc Žitek. Pogreb bo danes ob 15. na pokopališču v Pobrežju.

a— **Predržnost nemškega svetovnega potnika.** Maribor poseba mesec za mesecem cela vrsta raznih svetovnih potnikov, ve-

pečijalist za otroške bolezni
dr. V. Stacul
zopet ordinira
od 11. do 12. in od 3. do 5. 10410

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Premijera! Premijera!
OTVORITEV SEZUJE
Največja mojstrovina filmske umetnosti
Belphégor, vampir Louvrea
Réné Vampier, Elmore Vautier, Alice Tissot.

Ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

činoma Nemcev, katerih potovanje pa svetuje je čisto zelo dvomljivega značaja. Vsi dcsedanji potniki so bili vsaj toliko taktični, da so po javnih lokalih delili svoje spomin-ske razglednice in listke vsaj v našem državnem jeziku, ker so se zavedali, da leži Maribor v Jugoslaviji. Te dni pa sta hotila po Mariboru dva taka potnika »studenta«, ki sta delila samo nemške spomin-ske listke z naslednjim napisom: »Wir kommen jetzt durch Ungarn nach Oesterreich in das Land der Gemütlichkeit und Gastfreundschaft.« Očitno je torej, da sta Maribor smatrala za avstrijsko mesto ali pa sta s tem hotela pokazati svoje pangermansko mišljenje, ki smatra naše mesto še vedno za svoje neosvobojeno ozemlje. Na take svetovne potnike bo pač treba v bodoče bolj paziti.

a— **Zopet žrtve Drave.** V nedeljo dopoldne je pri kopanju v Dravi utonil 17-letni sin restavraterja Friedricha s Fale. Utopljenčeva trupla še niso našli.

a— **Kolesarska nadloga v mestnem parku.** Kljub neprestanim prijavam in kaznim s strani oblasti kolesarji ne upoštevaljo predpisov cestno-policijskega reda. Pogosto se dogaja, da si izbirajo mestni park za svoje produkcije, in to baš v popoldanskih urah, ki ga poseja največ ljudi. V zadnjih dneh je bilo zopet zabeleženih nekoliko primerov, da so v parku kolesarji podirli na tla več otrok in jih povozili. Nadlogo neprevidnih kolesarjev bi bilo pač nujno treba zatreči, sicer se ne bo dalo izogniti težjim nesrečam.

a— **Pod sumom tatvine.** V petek so aretirali kungoški orožniki na svečinskem gradu 4 hlapce, ki so osumljeni, da so izmaknili nekemu svojemu tovarišu tisoč dinarjev ter srebrno uro z verižico. Vse štiri so odvedli v zapore mariborskega okrožnega sodišča. V policijske zapore pa je bil izročen privatni uradnik A. V., ki je osumljen, da je živinskemu prekupecu Zmazku vzel obleke za približno 5000 Din vrednosti.

a— **Specijalist za ženske bolezni in porodništvo** dr. Fran Toplak zopet redno ordinira. Glavni trg 18.

Iz Kamnika

ka— **Pomoč smodniškega stražarja.** Mi nuli teden je zaslišal vojak, ki je bil na straži pri smodnišnici nekakšen šum in padec kamna, ki naj bi ga nekdo zagnal vanj. Straža je takoj alarmirala vojaštvo, nakar je po trikratnem klicu »stop« vojak ustrelil v goščavo. Preiskali so gozd, našli pa ničesar. Nekako ob pol 4. uri jutraj pa zaslišijo nedaleč od kraja, kjer je bila straža, žvižg. Dva vojaka sta takoj odšla v smer, iz katere je prihajal glas in zagledala nekega moža, ki sta ga takoj odgnala v stražnico. Spotoma, na križišču ceste v Tunjice, pa sta srečala še drugega možkega, katerega sta ustavila s naperjenima puškama in ga istotako odvedla v smodnišnico pred dežurnega oficirja. Tam so seveda takoj oba spoznali; eden je bil smodniški študentski delavec, drugi pa tiskarniški hlapec. Oba sta šla zgodaj jutraj v svoje službe. Oba aretirana sta bila takoj izpuščena. Zadevo so preiskali tudi orožniki, ki niso našli nikakega sledu o dozdnevem možkem in kamnu. Vojak na straži se je pač prenagli, ko je streljal na prvi šum, ki je tudi prav lahko izviral od dreva.

Iz Trzica

č— **Stavbno in trgovsko gibanje.** Ključavničar g. Markič Andrej prezidava v poslovnih lokalih in v stanovanju tovarniško šupo za sušenje čreša, ki jo je kupil od tovarne K. B. Malby. Spodaj si jo je uredil moderno ključavničarsko delavnico, zgoraj pa bo napravil kakih 6 stanovanj in bo s tem stanovanjsko budo znatno omilil. — Usnjarska tovarna »Runos« je dozdela svojnemu poslopiju nadstropje in napravila zgoraj ravno streho za sušenje čreša, delavski prostori pa so se povečali za lepo delavnico. Trgovce Karel Koželj je namestil v svoji veži ob obeh straneh lepa izložbena okna, ki bodo kupce vabila k ogledu in nakupu blaga. Hotelir g. Ivan Lončar bo preuredil svoje gostilniške prostore po načrtu g. Amara; napravil bo novo zimsko kegljišče, ki bo z gostilniškimi prostori v neposredni zvezi. V tekočem letu se je zunanost Trzica bistveno izpremenila. Edina zadeva, ki se ne premakne z mesta je ura na stolpu sv. Andreja cerkve, ki jo vsi že prav težko pogrešamo.

Iz Konjic

nj— **Poroka.** V Dobrni pri Celju se je poročil v soboto agilen član SPD g. Franjo Lorber, davkar v Konjicah, z gđ. Milico Karbovo, učiteljico istotam. Narodno zavednemu in splošno spoštovanemu paru obilo srečel!

Iz Šoštanj

Porota

Celje, 2. septembra
Oprostitelna sodba

Danes ob pol 9. se je pričelo v Celju je-sensko zasедanje porote. Pred poroto je stal elegantno obleneni bivši slušatelj tehni-čne fakultete ljubljanske univerze F. Z. Ob-žoženica je očitala Z., da je ogoljufal celo vrsto ljudi za velike denarne zneske pod lažnimi pretežami.

Senat so otvorili predsednik dr. Bračič in votanta viš. dež. sod. svetnik dr. Prem-schak in predstojnik okrajnega sodišča dr. Krančič. Državno pravništvo je zastopal dr. Juhart, obžोजना pa je zagovarjal dr. Dragotin Vrečko.

Porotnikom so bila stavljeni tri glavna vprašanja, ki pa so jih po daljšem posve-tovanju zanikali in je bil Z. takoj izpuščen na svobodo.

Prva razprava je trajala do 14. in je za-to predsednik senata odredil poldrugourni odmor.

Vino in nož

Ob 15.30 pa je sedel na zatožno klop ko-maj 19-letni delavec Mihael Požek iz Trebč, ki je zagrešil hudodelstvo uboja. V nedeljo 26. maja letos je šel Požek s svojim de-letom Ano Starčevko in z njeno materjo v Cernelčev vinotok v Hrastju, sodni okraj Kozje. Tam je bil tudi mladi posestnikov sin Karel Srednik iz Pleš, s katerim se ni ni dobro poznal. Brez vsakega prepira se je podala Požekova družba okrog 1. ponoči iz vinotoka proti domu. Kar nenkrat pa je prišel za njimi Srednik, ki je prišel tiščati v Požekovo dekle Ano in jo vabiti, naj pu-siti svoj družbo ter vrne z njim v vinotok. Ker je dekle vabilo odklonilo, je Srednik prišel klofutati Požeka in sicer brez vsa-kega povoda. Dal mu je štiri klofute ter mu izbil cigareto iz ust in klofuk z glave. Požek je po štirih udarcih posegel v žep, izvlekel žepni nož in sunil z njim Srednika v levo prsno stran. Ko se je Srednik zgru-dil, je odšel precej vinjen Požek domov, spotoma pa je v potoku opral krvavi nož. Doma je prav trdno zaspal in so ga ožoi-niki našli spečega drugo jutro. Med tem pa je smrtno ranjeni Srednik, ki mu je nož prerezal pljuča, osrčnik in žilo aorto, pod-legal absolutno smrtnim poškodbam.

Porotni senat in državni tožitelj so bili isti, kakor dopoldne, popoldanskega obžo-ženca pa je zagovarjal kazenski zagovornik dr. Kerschbaumer. Porotnikom so bila stavljeni tri vprašanja: Prvo glede na uboj, drugo na silobran, tretje na prekoračen silobran. Po zelo dolgem posvetovanju so porotniki prvo vprašanje zanikali, potrdili pa drugo in tretje. Mihael Požek je bil na-to zaradi prekoračenja silobrana obsojen na 10 mesecev strogega zapora s primernimi poopravitvami. Njegov zagovornik je prijavil vzklic.

Jutri bosta še dve obravnavi. V obeh gre za hudodelstvo uboja, s čimer bo je-sensko in sploh zadnje zasédanje celjske porote končano. Kakor znano, prenehajo z novim letom 1930 po novem kazenskem za-konu dosedanja porotna sodišča.

Avtomobilske zavore Servo

Posrečena novost v avtomobilizmu omo-gača, da se pri zaviranju pomanjšanje mo-či, ki jo povzroča motor, prepreči z di-rektno delavnostjo vozača. To je nov ko-rak na poti k popolni udobnosti, ker nor-malno ni treba uporabljati nikake moči več pri manipuliranju z zavoro. Najmanjši pri-tisk noge na pedal zadostuje. Ta pedal učim kuje kakor enostaven zračni ventil; čim bolj se niza noga in čimveč zraka se pri-pusti, tem močnejše je zaviranje.

Toda s to iznajdbo ni ustrezno samo udobnosti nego tudi varnosti. Iznajdba omejuje napore vozača na minimum in do-voljuje premikanje gonila za krmarjenje spremeni. Obenem povečuje v izdatni meri moč zavora, ki se medsebojno avtomatično drže v ravnotežju in tem močnejše delujejo.

Sicer pa se je vse zaradi tega tako kon-struiralo, da pri mirujočem motorju zavore dalje funkcionirajo, če le kakor pri na-vadni zavori enostavno z nogo močno pri-tisneš na pedal.

Citroenovi vozovi, ki so kot prvi bili opremljeni z zavoro Servo, nudijo najbolj-si dokaz za resnico tega, kar smo pravkar rekli. Nobeden drug voz sedanosti nima tako energične in hitro delujoče zavore naprave kakor Citroenov voz in da se baš dame tako rade vozijo z njim, jasno go-vori za udobnost in lahko krmarjenje teh vozov.

1122

Sokol

20-letnica
Sokola Litija-Šmartno

Litija, 2. septembra.

Krasno vreme, žilava delavnost in sokol-ska prisrčnost so omogočili v nedeljo zelo dobro uspešno, številno obiskano sokolsko slovesnost v Litiji. Ob svoji 20letnici je društvo pokazalo, da vestno vrši poverje-no nalogo, ter je prejele iz rok svojih čla-nic krasno vezan prapor. Zvečer je bilo v Litiji zelo živahno. Tukaj pripravje za slovesno razvitej prapora in skušnje za po-poldanski javni nastop, tamkaj marljivo delo za postavitev in ureditev telovadšiče-ter veselišča. Ze kmalu po 8. so se začeli glasovi koračnice godbe Sokola I. po trgu. Po dopoldanskem promenadnem konc-ertu sokolske godbe se je podalo litijsko-šmar-tinsko društvo na postajo, kamor sta kma-lju prisopihala ljubljanski in zidanoski vlak, ki sta pripeljala zelo številne čete So-

kolstva. Nato so se vršili sprevedi v trg in tamkaj slovesno razvitej prapora. Govorili so starosta društva br. dr. Krevl, kumica s. Meškova, sreski poglavar g. dr. Podboj, zastopnik JSS br. Kajželj, podstarosta ljub-ljanske župe br. Mesec in drugi. Po slo-vesnem aktu se je napotilo Sokolstvo v le-pem številu v Šmartno in obhodo tudi ta kraj.

Javna telovadba je bila skrbno pripravljena. Njen potek je bil zelo gladek, nasto-pajoči oddelki prilično močni. Domače društvo je postavilo zelo zadovoljivo šte-vilo telovadščih v vseh oddelkih, kar mu bodi v čast. Predpisane proste vaje in tudi orodna telovadba so zapustile dober vtisk pri gledalstvu in znova utrdile sloves so-kolskega dela. Pri nastopu so sodelovala društva iz Ljubljane in Posavja.

Pri veselicah, ki je sledila telovadbi, je vladalo pristrčno veselje, ki so ga povzdigi-nile priznana gostoljubnost Šmartinčanov in poskočne melodije vrle sokolske godbe Sokola I. iz Ljubljane.

Sport

Concordia v Ljubljani

Primorju je uspelo, da angažira za nede-ljo 8. t. m. zagrebško Concordijo. Concor-dija je danes eden najboljših jugosloven-skih klubov, zato se je nadejati, da se bo nudila v nedeljo Ljubljani najlepša in naj-zanimivejša tekma jesenske sezone. Con-cordia se je obvezala nastopiti z najbolj-sim prvim moštvom, kar interes za to tek-mo še mnogo bolj poveča.

Nedeljski sportni drobiž

Najvažnejša sportna prireditve pretekle nedelje je bil lahkoatletski dvomatch med reprezentancama Zagreba in Ljubljane, ki je končal s sigurno zmago Zagreba v raz-merju 81 : 54. Ljubljanski lahkoatleti niso v celoti izpolnili nad, ki smo jih stavili vanje.

Na nogometnem polju smo imeli v Ljub-ljani dve pokalni tekmi, ki sta 7 : 2 (1:0) in 2 : 0 (0:0) prinesli zmagi Hermesu in Svobodi proti Slovanu ozir. Iliriji. Prvo-imenovana kluba sta se s tem kvalificirala za semifinale ljubljanskega okrožja. Tekmi sta bili slabo obiskani. — Prvak ASK Pri-morje je gostoval v Celju ter odpravil ta-mojšnje Atletike z »neprijateljskim« rezultatom 8 : 0 (5 : 0). — Reprezentanca Ma-ribora je odigrala medmestno tekmo z Gradcem in izvozelja časten rezultat 2 : 2 (0 : 0). — V Zagrebu so se nadalje-vale slavnosti za proslavo 10letnice ZNP.

Dopoldne so nastopili juniorji Ljubljane proti juniorjem Zagreba in izgubili z 1 : 2 (1 : 1). Naši juniorji so bili Zagrebčanom popolnoma enakovredni, kombinatorno pa celo boljši. Na igro je kvarno vplivala hu-da vročina. Zagreb je izbral napako ljub-ljanskega vratarja in si tako srečno priboril zmago. — Pred juniorsko tekmo je bila odigrana finalna tekma za pokal prof. Su-klije med Marsonijo iz Broda in Krajišni-škom iz Banjaluke, ki je končala s 5 : 1 (3 : 0) v korist prvega. Popoldne sta nastopili reprezentanci Gradca in Splita ter Zagreba in Beograda. Gradec je zmagal nad Splitom z 2 : 1 (1 : 0), Zagreb pa nad Beogradom s 4 : 2 (2 : 2). Med tekama so predstavniki oblasti in sportnih organiza-cij čestitali jubileju.

Hazenska družina TKD Atene je goso-tvala v nedeljo v Sevnici in nastopila proti tamojšnji družini SK Save ter dosegla lep uspeh z rezultatom 24 : 3. Družina Atene je nastopila brez Bernikove, Privškove in Černetove, dočim je Tita debutirala v na-padu. Družina je predvedla lepo kombina-cijsko igro; gole so zabile Jermolova 11, Mirtičeva 9 in Tita 4. Sava je mlada dru-žina, ki ji manjka še rutine. Visoki poraz gre v glavnem na račun vratarice, ki se je zelo »tresla«. Najboljša moč je vsekakor srednja napadalka, ki je tudi zabila vse tri gole. Publike je bilo mnogo.

SK Ilirija je priredila na svojih igriščih pod Čekinovim gradom teniški turnir proti SK Celju ter zmagala v razmerju 8 : 5, ki pa ne odgovarja popolnoma »kakosti obeh moštev.

Na progi Krška vas - Cerklje - Krška vas (7 krogov ali 172.000 km) se je vršila v nedeljo kolecarska dirka za cestno prvenstvo države, Dirkači so se plasirali na-slednje: 1. Šturman (Sokol, Zagreb) 5:36 (povprečno 30,750 km na uro); 2. Vrana-rinčič Ivo (Sokol, Zagreb) 5:41:31 in 3. Er-deljič Beneš (kol. bataljon Ljubljana) 5:52:33. Na 6. mestu je član motokolesar-ske Ilirije v času 6:02:10, 8. in 9. mesto pa sta osvojila Franc Gjorgjevič, član ljub-ljanske Save, in Pavel Šmrekar, član Kol. kluba Ljubljane.

Lep uspeh slovenskega kolearja v Za-grebu. Kakor poročamo na drugem mestu, so se vršile v nedeljo v Zagrebu kolear-ske dirke za prvenstvo Jugoslavije. V po-slednji skupini so letos tekmovali tudi juni-orji, med katerimi je dosegel prvo mesto v zelo lepem času mladi vozač Janko Oblak z Vrhnik. Vozil je s kolesom »Dürkopp« od ljubljanske trdnice Josip Banjai. V ne-deljo bo mladi Oblak tekmoval tudi za prvenstvo Slovenije.

Juniorske tekme za pokal SK Ilirije. (Služ-beno.) Zaključna seja medkolebarskega odbora za izvedbo juniorskih tekem bo jutri, v sredo ob 19. v kavarni Evropa. Na sejo se izrecno vabijo odborniki gg. Bucic in Thuma ter z ozirom na vložen protest proti priznanju tekme Reka i Slovan 5:4 kapetana obeh moštev Pečar Rud. in Venturini Franc ter igralca oz. člana SK Re-ke Debevec Franc in Debevec Alojzij. — M. o. SK Svoboda. Jutri v sredo ob 18. dalje treni-z I. skupine. Naslednji igralci morajo biti za-nesljivo na treningu: Fugina, Gašperšič, Zorc,

Habit, Batič, Boncl, Prešern, Ozebek, Milosav-levič, Vrtačnik, Koser, Starman, Zemljak. — II. skupina ima trening v petek. Od 18. dalje naj bodo naslednji igralci v naši garderobi: Pla-hota, Slavko, Tasotil, Drnovšek, Cimperman, Sušteršič, Smolnikar, Podrekar, Starman I. in II., Okrupa, Cimperman, Bagga, Jakša, Veče-rin. Razen navedenih naj pridejo tudi vsi ostali juniorji. — Training strogo obvezen. Načelnik.

Gospodarstvo

Anketa o rešitvi hmeljske krize v Sloveniji

V nedeljo dopoldne se je vršila v poslop-ju celjskega sreskega načelstva ožja anke-ta o rešitvi hmeljske krize v mariborski oblasti ter o drugih važnih vprašanjih na-sega hmeljarstva. Ankete so se udeležili tajnik Zbornice za TOI gosp. Ivan Mohorič, referent za kmetijstvo pri mariborskem velikem županu inž. Zidanšek; sreski na-čelnik v Celju dr. Hubad; predsednik Hme-ljskega društva za Slovenijo gosp. Franc Roblek in oblastni hmeljarski nadzornik inž. Dolinar. Na dnevnem redu je bila raz-prava o krizi hmeljarstva v Sloveniji ter razprava o spremembi avstrijskega hme-ljskega provenijenčnega zakona od 17. mar-ca 1907, kakor tudi o bodoči ureditvi sig-niranja hmelja. Anketa, ki je trajala polne štiri ure, je vodil kmetijski referent inž. Zidanšek, uvodne referate pa je podal oblastni hmeljarski nadzornik inž. Dolinar. Anketa je podrobno obravnavala preča vprašanja našega hmeljarstva, tako vpraša-nje rešitve letošnje hmeljske krize in vprašanje razširjenja hmeljskega proveni-jenčnega zakona iz leta 1907, ki določa sig-niranje hmelja le v sodne okraje Celje, Vransko in Slovenjgradec, tako da danes hmeljarji iz ostalih delov mariborske obla-sti nimajo možnosti provenijenčnega signi-ranja hmelja. Razpravljalo se je dalje o možnosti znižanja vozne carine na inozem-sko pivo, o direktni prodaji hmelja iz rok producentov itd. Tajnik Zbornice za TOI, gosp. Mohorič, je podal izbrano poročilo o trgovinski politiki naše države ter o trgo-vinskih pogajanjih z raznimi evropskimi državami, zlasti v kolikor se tičejo hme-ljarstva; župan gosp. Roblek pa je podro-bno poročal o današnjem položaju slovenske-ga hmeljarstva. Anketa je bila sprična na-sprotujočih se naziranj zanimiva, toda stvarna ter je bila zaključena s sklepi, ki gredo za tem, da se merodajni faktorji za-vzamejo z vso energijo za ublažitev težke hmeljske krize v Sloveniji.

= Povoljni izgledi za izvoz v Grčijo za-radi grško-turškega carinskega konflikta. Iz Aten poročajo, da je Grčija uvedla na uvoz iz Turčije maksimalne carine, in si-ker kot odgovor na odpoved največjih ugodnosti od strani Turčije onim državam, s katerimi nima trgovinske pogodbe, med katerimi je tudi Grčija. Turčija je odpove-dala časno trgovinsko konvencijo z Gr-čijo predvsem iz političnih motivov, saj ima z Grčijo močno aktivno trgovinsko bilan-co. V prvem polletju je Turčija izvozila v Gr-čijo za 187 milijonov drahem, uvozila pa je iz Grčije samo za 62 milijona drahem. Od-poved trgovinske konvencije in uporaba ma-kimalnih carinskih postavk med obema državam je za nas velike važnosti, ker Tur-čija izvažajo v Grčijo skoro le živino, živalske proizvode in povrtnino. Te predmete pa tu-di Jugoslavija v glavnem izvažajo v Grčijo. Tako zgubimo na grškem trgu enega naj-večjih konkurentov. Grčija je v prvem pol-letju t. l. uvozila iz Turčije 2500 glav živ-ine, 59.000 glav drobnice, 46.800 kg sira, 65 tisoč 800 kg masla, 998.000 kg jaje in 2060 ton fižola. Po ukinitvi minimalne carin-ske tarife je torej pričakovati, da se bodo grški uvozniki v povečani meri obračali na naša tržišča, vsaj dokler ne bo med obema državama dosežen začasen aranžman.

= Svečana otvoritev blagovne borze v Skopju. V nedeljo je bila na svečan način otvorjena blagovna borza v Skopju. Otvo-ritvi so prisostvovali številni gospodari iz Južne Srbije, kakor tudi predstavniki državnih, samoupravnih in vojaških oblasti. = Konkurz je razglašen o imovini Koržeta Franceta, trgovca v Stari cerkvi (prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Novem me-stu 14. t. m., oglasitveni rok do 10. oktobra, ugotovitveni narok 24. oktobra).

= Bolgarija dobi kovane novce iz srebra, nikla in bronu. Iz Sofije poročajo, da je bol-garska vlada razpisala za 14. oktobra lita-cijo za dobavo kovanih novcev iz srebra za 580 milijonov levov nominala ter kova-nih novcev iz nikla in bronu za 250 milio-nov levov nominala. Vsi bankovci do nominalnega zneska 100 levov (41 Din) bodo za-menjeni za kovan denar.

= Mednarodna konferenca lesne indu-strije v Bratislavi. V petek je bila v Bra-tislavi otvorjena mednarodna konferenca lesne industrije, na kateri se razpravljajo važna mednarodna vprašanja, ki se nanašajo na lesno produkcijo in trgovino. Do-čim je bila zadnja leta v ostalih panogah produkcije sirovin in polfabrikatov doseže-na znatna mednarodna koncentracija sil, je lesna produkcija in industrija za predelavo lesa ostala razcepljena, kar je seveda pripisati posebnim produkcijskim pogojem, ki vladajo v tej stroki. Na velikopotezno med-narodno karteliranje seveda ni misliti, ker je lesno gospodarstvo po svoji naravi razde-ljeno na mnoge male in večje obrate. Pač pa je mogoča ureditev delovnih in trgovin-skih razmer. Kongres si je nadel nalogo doseči poenostavljen in izenačen trgov-injskih uzane in dimenzij ter mednarodni sporazum glede kondicij pri posredovanju in glede razdelitve. Razpravljalo se bo tudi o ustanovitvi Mednarodne lesne unije, ki naj bi imela svoj sedež na Dunaju. Na kon-ferenci so zastopane skoro vse srednjeev-ropske in zapadnoevropske države.

Borze

2. septembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Nekaj več potrebe je bilo v de-vizah na Prago, Trst in Berlin. Devize na Berlin, Dunaj in Prago so nekoliko popu-stile, deviza na Newyork pa se je okrepila na 56.85.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bilo zanimanje za Vojno škodo danes nekoliko živahnije. Za aranžma se je Vojna škoda trgovala po 406, za kaso po 406,5 in za de-cember po 418,5. Investicijsko posojilo je pri tečaju 89,25 — 90 ostalo brez prometa. Med bančnimi papirji je bil zaključek samo v Poljskiški banki po 15,75. Med industrijskimi vrednotami pa je dalje zanimanje za Trboveljsko, ki je bila zaključena po 487,5, dočim je za december notirala 480 — 490.

Tudi vaši lasje

postanejo lahko tako lepi, da jih bo vsakdo občudoval. Seveda morajo biti mehki kot svila in se ne smejo sprijemati, imeti morajo lesk svile, ki ga imajo običajno zdravi lasje. Uporabljajte tudi Vi Elida Shampoo, kakor to delajo druge negovane žene.

Elida Shampoo naredi lase veliko bolj košate in mehke kot svila, dá jim lep moten lesk in nežen duh.

ELIDA SHAMPOO

V ostalem so bili zaključki še v Oceaniji po 200 in v Unionu po 165. Delnice Gul-manna so popustile na 176 denar.

Devize in valute.
Ljubljana. Amsterdam 22.82, Berlin 13.535-13.565 (13.55), Bruselj 7.9178, Budimpešta 9.9375, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Du-naj 8.0925 — 8.0325 (8.0175), London 276.08, Newyork 56.75 — 56.95 (56.85), Pariz 222.82, Praga 168.23 — 169.33 (168.63), Trst 296.70 — 298.70 (297.70).

Zagreb. London 275.68 — 276.48, New-york 56.75—56.95, Pariz 221.82—223.82, Mi-lan 296.824—298.824, Curih 1094.4 — 1097.4, Amsterdam 22.79 — 22.85, Berlin 13.535 do 13.565, Dunaj 8.005 — 8.035, Praga 168.33 do 169.13, Budimpešta 9.9225 — 9.9525.

Curih. Zagreb 9.1275, London 25.1925, Newyork 51.75, Pariz 20.33, Milan 27.18, Berlin 123.65, Dunaj 73.20, Praga 15.385, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 90.65, Sofija 3.7575, Varšava 53.26.

Elekti.
Ljubljana. Voj. škoda 405 d., Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Pradediona 850, Kr. ind. dr. 280 d., Kreditni 170 d., Vevče 130 d., Ruše 250—260, Stavbna 50 d., Sešir 105 d.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 406 — 407, kasa 406 — 406,5, za november 415 — 418, za december 418,5 do 419,5, investicijske 89,25 — 90, agrarne 53,5 do 54,5; bančne vrednote: Pradediona 855 do 859, Union 202 den., Srpska 155 den., Jugo 81 — 83, Narodna 8275 — 8400, Ze-maljska 125 — 130, Ljubljanska kreditna 123 den., Polja 15,75 — 16; industrijske vrednote: Narodna žumska 40 den., Gut-mann 176 den., Slaveks 96 — 98, Slavonija 86 — 100, Drava 400 den., Sečera 410 do 440, Narodna mlinska 20 den., Brod vagon 190 den., Dubrovačka 405 — 430, Oceanija 200 — 202,5, Trbovlje 467,5 — 470, za de-cember 480 — 490.

Beograd. Vojna škoda 405 — 405,75, za december 419 — 430, investicijsko 90, agrar-ne 55, Narodna 8545.

Blagovna tržišča

Hmeli

+ Položaj na savinjskem trgu. (Zalec, 31. avgusta.) Obiranje je v glavnem konča-no. Kljub desetina hektarjev, ki so ostali neobrani, so porjavili in stotinam sto-tov, ki so jih pustili hmeljarji, deloma za-radi preraščensosti, deloma zaradi slabe barve na drogih, nadkriljuje letošnji hektarski donos znatno lanskega in je kljub večjim krčim nasadov, posebno v stran-skih legah, dosegel lanske višine 56.000 starih stotov. Pridelek je najboljši kakovosti in tudi v barvi zelo zadovoljiv. Dosele se je kupilo le kakih 200 met. stotov po 10 do 13 Din za kg za sprotno uporabo manj-sih pivovar, ki nimajo zalog, dočim ve-like pivovarne še vedno čakajo na razčišče-nje položaja na Češkem in v Nemčiji, kjer se ni jasno, koliko bo lepega blaga na raz-polago, ker ga je med obiranjem, kakor pri nas, mnogo porjavilo, dočim je v Voj-vodini skoro vse pridelek, cenjen na 80.000 starih stotov, porjavil. Videti je, da bo na-stopilo zaradi tega v septembru povpraševanje po našem prav dobrem pridelku in je celo upati, da se bodo tudi cene malo opomogle. Današnje mrtvilo na savinjskem trgu je naravna posledica dejstva, da nima-j kupci še nikakih večjih naročil, ker pi-vovarnari odlašajo z nakupom. Brez naro-čil pa vendar ne morejo kupovati, zato je vsako ponujanje kurcem le v nadlego in res radkim, sitnim hmeljarjem v sranoj, vsem pa v škodo. Večina starih hmeljarjev presoja položaj trezno, da nikakor ni na mestu silna poltrist in celo obup, ki se je polastil Savinjanov, temveč obstoja vsa verjetnost, da ne bodo cene padle pod se-danji nivo in da se bo prodal postopoma ves letošnji pridelek. Ko prične povpraševanje, prodajatelj, nikar pa ne vsiljuje va-šega težko pridelanega blaga, da ne potisnete že itak nizkih cen še nižje. — K.

+ Hmeljska letina v Nemčiji. Pretekli teden smo poročali o komisiji, ki jo je po-slalou Uduženje nemških pivovarjarjev, da se na lico mesta prepriča o stanju nasadov in letine v Nemčiji. Zaradi deževnega vre-mena in ker ni bilo mogoče ugotoviti kak-šno škodo je povzročila peronospora tik pred obiranjem, ei je komisija ponovno ogledala nasade v spaltskem in hallertau-skem okolišu. Kakor je ugotovila ta komi-sija, je letošnji pridelek v dobro negovanih nasadih spaltskega okoliša kvantitativno in kvalitativno prav dober. v drugih nasadih

pa je hmelj pogosto lisast in porjavil. V hallertauskem okolišu je hmeljska rastlina pokazala kljub prvotni bojznosti še precej odpornosti, in to zaradi zboljšanja vreme-na. Pravilno in pravočasno skropljeni na-sadi obetajo prvovrstno blago. Nasprotno pa je opaziti, da je hmelj v nezadostno skropljenih nasadih porjavel. Skupni pri-delek v hallertauskem okolišu bo neglede na kakovost, nekoliko večji kakor lani.

= Hmeljske cene ne krijejo niti polovice pridelovalnih stroškov. V žateškem okolišu je obiranje hmelja v polnem teku. Pri ugod-nem vremenu je bila obraba dobra polovica pridelka. Obrabavec splošno primanjkuje. Letina v dobrih legah je izpadla prav dobro. Pridelek je težak in gladko zelen, kakor že dolga leta ne. Zanimanje inozemstva je sicer veliko, vendar pa večina posetnikov (kup-cev) čaka na rezultat obiranja na Bavar-skem, kjer so zaradi porjavenja (peronospo-re) baje pokvarjene tri četrtine pridelka in v Vojvodini, kjer bo zaradi nerentabilnosti ostala dobra polovica neobrana. V Zajcu pa silijo pretirane zahteve obiravcev, ki niso v skladu z letinskimi cenami, velik del velikih hmeljarjev, da puste del hmelja na tr-tah neobran. Letošnje cene ne krijejo niti polovico pridelovalnih stroškov, zato nameravajo pričeti v prihodnjem letu s kore-nitim krčenjem nasadov in manj intenziv-nim obdelovanjem, da bo temu primerno zmanjšani pridelek bodočih let.

+ S hmeljskih tržišč. Na žateškem hmelj-skem trgu so se cene letošnjemu hmelju-več ali manj ustale, in sicer na zelo nizki stopnji. Dočim so bile prejšnji teden prve bale prodane po 800—900 Kč za 50 kg, se je konec preteklega tedna pri živahnem prometu gibal cena med 500—600 Kč za 50 kg (16.85 — 20.25 Din za kg). Povpraševanje je znatno, predvsem od strani nemških tvrdk, ter je s sedanjo ponudbo v ravno-vseju. — Na nürnbergskem hmeljskem trgu je bil promet pretekli teden miren. Dovolj je znal 800 bal, prodanih pa je bilo 330 bal. Povpraševanje je bilo le za blago lepe ze-le-ne barve. Za 50 kg notira: hallertauski hmelj prvovrstni 100 — 110 mark (27.10 — 29.80 Din za kg), srednji 80 — 95 mark (21.70 do 24.40 Din za kg), trettanški, prvovrstni 100 do 110 mark, trzni in gorski 50 — 80 mark.

+ Alzaško hmeljsko poročilo. Te dni so bile prodane prve bale zgodnjega alzaškega hmelja po 400 frankov. Splošno obiranje se začne začetkom septembra. Nad polovico pridelka bo več ali manj sekasta in ker se slišijo iste pritožbe tudi iz Nemčije, Jugo-slavije in Poljske, bodo cene za gladko ze-leno blago še kolikor toliko ugodne. — Za štajersko blago vlada od strani starih od-jemalcev precejšnje zanimanje. Čehi ponujajo svoje blago po 700 — 800 franko.

Les

+ Ljubljanska borza (2. t. m.) Tendence nespremenjena. Zaključen je bilo 28 vago-nov, in sicer 16 vagonov bukovih drv, 4 va-gone okroglice, 5 vagonov kranjčkov, 1 vagon brzozajnih drogov, 1 vagon tramov in 1 va-gon hrastovih kranjčkov.

Žito

+ Žitni trg (2. t. m.) Za pšenico je bilo danes zanimanje nekoliko živahnije, ven-dar so cene zaenkrat ostale v glavnem nespremenjene. Zdi se, da so konsumentski krogi stopili nekoliko iz rezerve ter so pri sedanjih nizkih cenah pričeli zopet kupo-vati. Za koruzo pa je pri nazadujočih cenah tendence slaba, kar je posledica dejstva, da se pri nas, kakor tudi v Rumuniji pričakuje prav dobra letina.

+ Ljubljanska borza (2. t. m.) Tendence za žito nespremenjena. Zaključen je bil 1 vag. koruze. Nudi se pšenica (sl. post. mlev. tarifa, plač. 30 dni): baška stara, 80 kg, po 250 — 252,50, baška nova, uzarčeno blago, po 247,50 — 250; moka: »Oge, l. n. I. ljub-lja-na, plač. po prejemu po 375 — 380; koruza (slov. post. plač. 30 dni): baška, zdava re-šetana, navadna tarifa, po 247,50 — 250, mlevska tarifa, po 242,50—245; ječmen baški oziromi, 67-68 kg po 217,5—220; oves: baški, slov. post., no 225—230.

+ Novosadska blagovna borza (2. t. m.) Tendence za pšenico živahnije. Promet: 41 vagonov pšenice, 6 vagonov moke, 46 va-gonov koruze, 4 vagona ovsa in 4 vagona fižola. Pšenica: baška 195 — 200; poljska 207,5 — 212,5; sremška 190 — 195. Ječmen: baški in sremški 142,5 — 147,5. Oves: baški in sremški 157,5 — 160. Koruza: baška, banaška in sremška 170 — 190. Moka: baška »Oge 300 — 305; »2c 280 do 285; »5c 260 — 265; »6c 235 — 240. »raki: baški in banaški 112,5 — 117,5. Fižol: baški beli 320 — 380.

VREMENSKO POROČILO

Iz življenja in sveta

Zaloge radija se krčijo

Koliko radija je na vsem svetu — Pridobivanje na kontinentu in izven njega — 40 tisoč kg rude za 1 miligram radija — Kriza v radijski industriji?

Radij je postal navzlic neznatnim količinam, v katerih ga kupujejo, nad vse važna potreščina na svetovnem trgu. Moderna medicina in marsikatera druga stroka brez njega ne more več shajati, zato se vseh potreščin, da bi njegovo produkcijo in količino dvignili. Toda to ni lahka stvar. Precejšnje množine se zaradi nezadostne eksploatacije vedno izgube, druge pa izginjajo same od sebe. Znano je, da črna radij svoje energije iz lastnega razpadanja. Ni bilo težko izračunati, da se vsaka količina radija po 2000 letih skrči na polovico. Do danes so pridobili

na vsem svetu 500 g radija, morda nekoliko več, letna produkcija pa znaša ta čas 30 do 40 g. To je veliko premalo, da bi krilo vse potrebe. Zato stičejo za novimi najdišči. Toda s temi je kriz. Komaj jih začno dobro izkoriščati, že se izčrpajo.

Prvo in praktično edino nahajališče je bil do l. Jahimov na Češkem s svojimi skladi uranove rude. Od l. 1919. do l. 1922. so pridobili tam 25 g radija in ga dali svetu na razpolago. Potem se je produkcija tako znižala (1 in pol g na leto), da komaj zadostuje domačim potrebam. V sreči so odkrili baš v tistem času veliko izdatnejša ležišča v ameriških, zlasti koloradskih in utahskih karnotitih, a tudi ta so izgubila svoj pomen, ko so odkrili

najizdatnejša ležišča v Belgijskem Kongu.

Tamošnje množine čistega radija, ki so jih cenili na 150 g, so smatrali za zadostne, da bi mogle kriti dnevno potrebo za dolgo časa. Toda tu so se prevrili. Družba, ki kongoške rudnike eksploatira, je že davno prodala preko 150 gramov, a potreba je vedno večja. In rudniki so res že izčrpani. Zato iščejo vseh potreščin, da so jih tudi našli, vendar še ni znano, koliko bodo zalegli.

V ruskem Turkestanu, kjer so najbolj izdatna nova najdišča, so pridobili do sedaj samo 2 g. Prav tako še ne vemo, da-li se bo posrečila zadovoljiva eksploatacija neznatnih količin iz veli-

kanskih množin rude. V Kongu so na primer prvotno izkoriščali samo takšno rudo, ki je vsebovala na vsakih 10 tisoč kg 1 mg (tisočinko grama) radija. Danes pridelujejo

1 mg radija že iz 30 do 40 tisoč kg rude.

Toda še ni gotovo, da-li je takšno pridelovanje rentabilno. Če ni, potem bo mogoče edino na ta način, da se cene dragocenih kovin zvišajo — a že sedaj velja miligram radija okroglo 300 frankov. Izgledi v bodočnost, vsaj kar se tiče radija, torej niso baš najbolj optimistični, če nam ne pomaga slučaj, stoimo pred resno krizo v radijski industriji.

Novi angleški kolonijalni komisar v Palestini

Sir Percy Lorraine, bivši angleški poslanik v Parizu, s svojo ženo

zi očala svojega ekstremnega levicarsstva, je dobivala čisto drugo podobo kakor je bila ona v resnici.

V pismih, ki jih je poslala Leninu, je obravnavala tudi svoje delovanje. Lenin je prejel mnogo dokazov, da so bila sporočila gospe Kolontajeve napačna. A v borbi zoper mene se epigoni niso sramovali poslužiti se celo tega orožja, čeprav je Lenin že davno to preklinal. Po svojem povratku v Rusijo pa je začela gospa Kolontajeva igrati vlogo skrajne levicarske. Razvila je borbo proti režimu Lenin-Trockij — menda zategadelj, da se je poslej lahko globlje priklonila pred Stalinovim režimom.

Ženske skrivnosti

Na stotine žensk nosi danes lasulje, ne da bi vedeli niti njihovih najbližjih kaj o tem. Dočim so bila v prejšnjih časih, ko pleše še niso bile v modi, nepristna lasovja nekakšna domena moških in jih je bilo tudi težko utajiti bistrim očem, ne bo spoznalo moderne damske baroke niti najspretnije detektivsko oko. Te lasulje je mogoče česati in krtačiti kakor prave lase. Lasuljarji specialisti niso nikoli v zadregi z nasvetom in pomočjo. Ključninje se jim lahko brez skrbi zaupajo. Barve pravih las ni težko ugotoviti in tako tudi ne primerno nijansiranih las, ki jih naj nadomestijo. Nato izdelajo lasuljo po obliki glave. Natančno barvo dosežejo v slučaju potrebe s kemično barvo. Vsak posamezni las pritrjuje s tenkim kaveličkom na mrežo, ki je oblikovana po glavi. Baroka dobi še priresko, ki je dami najljubša, glavo obrijejo do kože in umetno lasovje stoji sedaj trdno na glavi, tako trdno, da ga ni treba sneti niti ponoči. Neki londonski fabrikant barok je izdal skrivnost, da potroši mnogo londonskih elegantnih dam do 30.000 Din letno za svoje lasulje.

Svetlovidci v detektivski službi

Angleški zasebni detektivji so uvedli v prakso zanimivo novost. Privatna detektivska podjetja so si omislila vsako svojega svetlovidca ali svetlovidko, ki naj bi pomagala s svojimi okultnimi sposobnostmi olajševati detektivsko delo. Na to originalno idejo, ki pa tudi ni nova, je prišel največji pisec detektivskih romanov in ustvaritelj tipa Sherlocka Holmesa, sir Arthur Conan Doyle. Ta je, kakor znano, vnet pristaš okultističnih gibanj. V nekem svojem članku pravi sledeče:

»Tatovi in zločinci sploh bodo morali v bodoče uničiti vsako hišo in vsak predmet, ki so se ga med izvedbo zločina dotaknili, kajti vsaka takšna

V javnem prometu
n. pr. na vlaku ali pa cestni železnici je nevarnost prehlada posebno velika. Tudi nalezljive bolezni se lahko razširijo.

Panflavin
pastile

razkužijo ustno in žrelno duplino in so učinkovito obrambeno sredstvo pri takih nevarnostih.

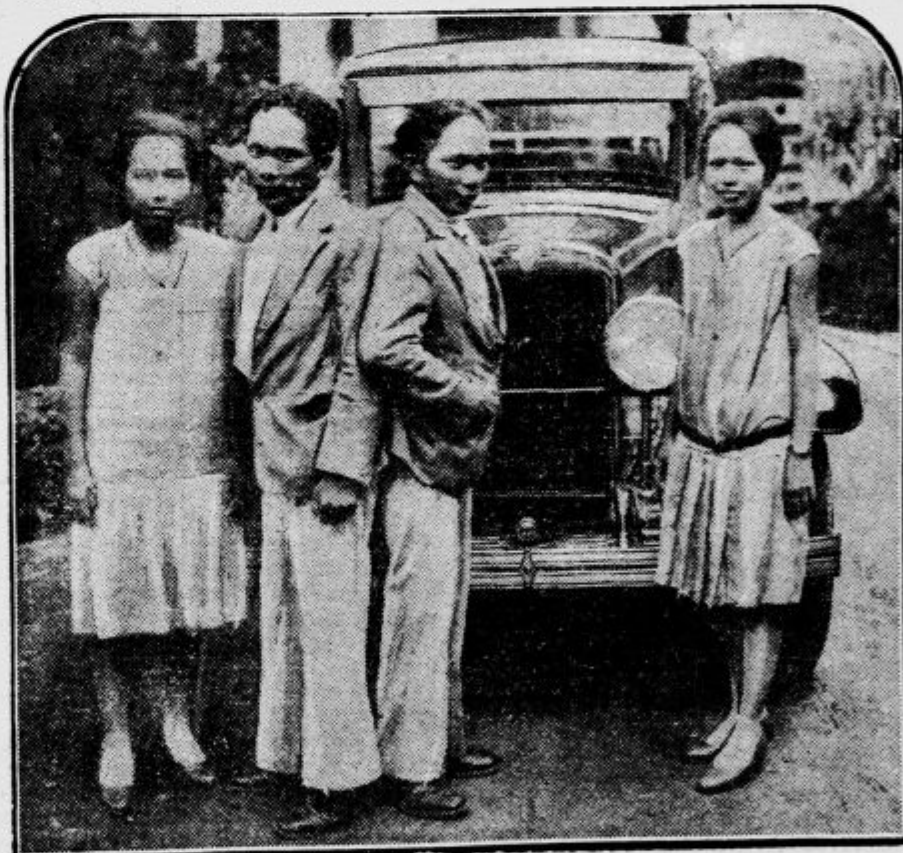
reč bo služila policijskim svetlovidcem za napovedi, kakšen je zločinec in kje se nahaja. Ta pa nima nobenega opravka s spiritizmom. Svetlovidčevo delo je povsem psihološke narave in ni v nobeni zvezi s pojavi duhov in sličnim. Eden najnovejših slučajev, ki se je pripetil v Londonu, je sledeči: Pred dnevi so našli na cesti okrvavljen nož. Pokazali so ga neki svetlovidki in ta je izjavila, da mu je moral biti lastnik mož z dolgimi brki in v rjavi obleki. Detektivji so začeli iskati krivca, kakor ga je opisala svetlovidka, in ni dolgo trajalo, pa so ga izsledili. Dokazali so mu tudi to, da je bil res izvršil umor.

Letala na zrakoplovih

Po vesteh iz Los Angelesa so se vršili tam uspešni poskusi za lansiranje specialnih majhnih vojaških letal z zrakoplovov. Lansirni aparati so urejeni tako, da letala tudi lahko spet ulovijo. Novi zrakoplovi ameriškega vojnega zračnega brodograja bodo zgrajeni tako, da bodo služili za matico enemu ali več letalom.

Največja vodna centrala v Evropi

V Kardaunu pri Bolcanu so otvorili Italijani največjo evropsko vodno centralo, ki izkorišča silo reke Eisacke. Stroji delujejo z 270.000 k. s. in proizvajajo letno lahko 300 milijonov kilovatnih ur. Večji del te ogromne energije gre po vodi 240.000 voltov v Milan. Vodni predor je dolg 15 km, stroški so znašali 250 milijonov lir, a z gradbenimi deli je bilo zaposlenih 5000 delavcev tri leta. Načrte za centralo so izdelali avstrijski inženjerji že pred svetovno vojno.

Filipinaka »Sijamca in njuni zaročenki
nik, ki bo vezal usodo četverice

Ameriški ženski derbi v zraku

V Ameriki se je vršil med Los Angelesom in Clevelandom ženski derbi v zraku. Kot zmagovalka je izšla iz tekme ameriška Nemka Luiza Thadenova. Na sliki levo: pred startom v St. Moniki (Kalifornija). Obrazi spodaj na levi: Luiza Thadenova, na desni Rut Eldersova, zgoraj miss Earhartova, znana prekomorska letalka

Radio

Izveček iz programov

Torek, 3. septembra.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 16: Obisk poljedelske razstave na velicejmu. — 17: Koncert radio orkestra. — 19.30: Slovenska literarna zgodovina. — 20: Gdč. Golobova poje ciklus slovenskih narodnih in ponarodnih pesmi. — 21: Koncert radio orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

Sreda, 4. septembra.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 17: Koncert radio orkestra. — 19: Otroški kotiček. — 19.30: Literaren program. — 20: Klavirski večer koncertnega mojstra gosp. Trosta. — 21: Koncert radio orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 11.30: Reproducira glasba. — 19.30: Prenos koncerta iz Prage. — 21.40: Lahka večerna glasba. — BEOGRAD 12.45: Radio - kvartet. — 17.30: Popolnanski koncert. — 20.25: Pevski večer ge. Volevačeve, primadone beograjske opere. — 22.05: Poročila. — 22.20: Radio - kvartet.

PRAGA 19.30: Prenos iz gledališča: Smetanova opera »Poljub«. — BRNO 19.30: Prenos opere iz Prage. — VARSAVA 18: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Koncert solistov. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra. — 20: R. Straussova simfonična pesnitev »Enoh - Ardenc«. — Koncert lahke večerne glasbe — BERLIN 17: Prenos vrtnega koncerta. — 19.30: Godba na harmoniji. — 20.15: Zborovski koncert. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.15: Koncert orkestra. — 20: Koncert Beethovnovne glasbe. — 21.30: Koncert filharmonične orkestra. — LANGENBERG 17.35: Večerni koncert. — 20: Koncert komornega orkestra. — Zabaven večer in godba za ples. — STUTTGART 16.15: Popolnanski koncert. — 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Frankfurta. — 21.15: Koncert orkestra. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert vojaške godbe. — 12: Orkester. — 17.15: Madžarske pesmi in ciganska godba. — 20.10: Veselolirja. — 22.30: Orkestralni koncert. — LONDON 19.45: Koncert. — 22.05: Prenos mirozova. — 22.45: Plesna godba. — RIM 17.30: Popolnanski koncert. — 21: Dramski in koncertni večer. — STOCKHOLM 19: Koncert solistov. — 20: Orkestralni koncert. — 22.10: Stara plesna godba.

Radio na jesenski razstavi

Se nikoli ni bil radio na velesejmu tako bogato zastopan kot letos. Od vseh strani pojo zvočniki, ki zabavajo obiskovalce z gramofonsko in originalno glasbo domače in inozemskih postaj. Razstavljenih je nebrojno prejemnih aparatov, zvočnikov, sestavnih delov in pribora, in priznati treba: ne slabih. Ceneni sindžni začnejo dobe je že domala popolnoma izginili; izpodrinilo ga je kvalitetno blago, ki ga je v zadosti bogati izberbi, da se za vsakega interesenta najde nekaj primerneza.

Med razstavljenim blagom so zastopani prejemni aparati skoro vseh svetovnih tvrdk. Se večje pa je število v delavnih domačih radio-terdk sestavljenih aparatov, ki so po kvaliteti že v mnogih primerih dorasli inozemskim izdelkom. To mlado domačo industrijo je treba le pozdravljati, ker daje zasluzka mnogim domačim tehnikom, vrhu tega pa širi smisel za tehniške vede vobče, ki je zanje med našimi ljudmi še vedno mnogo premalo zanimanja. Seveda je opaziti na domačih izdelkih še precej začetniških slabosti in napak, a dobra volja po izboljšanju se očituje na vseh koncih in krajih. Zlasti simpatičen je pojav, da graditelji po možnosti upoštevajo in se drže vseh najnovejših faz razvoja radio-tehnike. Kar spravijo na trg specialne inozemske tovarne, je v kratkem dobili tudi na domačem trgu in popolnoma pogrešana je domneva, da bi interesent dobil neposredno iz inozemstva kaj prida boljše robo kot od kakega zanesljivega domačega podjetja.

Na razstavi vzbujajo posebno veliko pozornost izdelki ljubljanske tvrdke Radio-Bar, ki je razstavila v prostornem paviljonu ob glavni aleji. Že lansko leto je ta tvrdka spravila na trg veliko število serijskih prejemnih aparatov na tri in štiri elektronke, ki so si na mah pridobili simpatije številnih naročnikov. Letos pa prinaša Radio-Bar poleg dosedanih izdelkov celo vrsto novih krasnih aparatov za odzemanje toka iz el. omrežja, na izmenični in enakomerni tok. Mimo tega pa izdeluje tudi kvalitetne aparate na več elektronk, ki so se od zadnje sezone močno izpopolnili. Najbolj pa privlači ljubitelje radia velik salonski aparat, ki je urejen za sprejemanje radiofonije, ob enem pa za reprodukcijo gramofonskih plošč. Ta aparat je nesporno višek domače produkcije na tem polju. Izdelan je na močno precizno in skoro ves iz domačega materiala. V zvezi z velikim elektrodinamičnim zvočnikom reproducira glasbo tako dovršeno in naravno, kakor noben drug aparat kar jih je na razstavi. — Lep primer, kaj se da tudi pri nas, v naših skromnih prilikah doseči z vestnim in smotrenim delom.

Pripravlja se

preokret v radio sprejemu

Otvorjate se Skode s prenašajočo nabavo. Amaterjem je bržčas znano, da je iznajdba velikega fizika inž. Klavdija Thenebroka izpopolnila sprejem do dovršenosti. Vršila se bodo javna predavanja. Informativni del lista vas bo seznanil o bistvu iznajdbe.

Tudi v drugem se pripravljata preokret, o katerem vas bo obvestila

družba Slord

kateri pripada Thenebrok. Jugodelavica Slord v Plju-Vičava bo izdala prve zadavne toraj v kvaliteti vodilne aparate telkom septembra. Družba bo temeljito znižala blazne cene na našem radiotriščišču. 11003

»Zeppelinov« polet o kolu sveta v plastiki

Pruska državna penezarna je sklenila izdelati kovance iz bronu in srebra v spomin na uspele »Zeppelinov« vožnjo okoli sveta. Kovanci bodo imeli na sprednji strani reliefo treh najzslužnejših mož Zeppelinovih tvornic: izumitelja Zeppelina, graditelja ing. Dürra in voditelja dr. Eckenerja. Na hrbtni svetlinje pa bo vzokolina kontinentov, ki jih je zrakoplov obkrožil. Kot poseben spomin na Zeppelinov uspeh pridejo pozneje v obtoč še zlatniki

Lepo vreme bo trajalo

Kadar pride september in se začne šole, je ponavadi konec poletja. In tudi konec pasjih dni, ki se jih od začeta junija naprej tako bojimo.

Letos je podoba, da nam bo lepo vreme še dolgo naklonjeno. V avgustu smo imeli devet dni, ki nas upravičijo, da pristeavamo letošnje leto k vročim poletjem. Tako toplo ni bilo že od l. 1911. Sicer je bil tudi lani avgust topel, a letošnje vročine ni dosegel. Toploter je kazal letno skoro tretjino meseca 24. 25 in celo 28 stopinj.

Tako lepo vreme v tem času pomeni, da so lepi dnevi še pred nami. Vsaj ne dogaja se redko, da traja po tem pravem poletju solčno vreme še nekaj tednov. L. 1907. so imeli po sličnem vremenu še sedem tednov solca. Seveda ni ta prognoza popolnoma zanesljiva, zato pa prav gotovo verjetna. Upajmo, da bo tudi značajna in se nam ne bo izneverila.

80letni berač na ogledih

V neki varšavski sinagogi je prošle dni umrl med židovskim bogoslužjem neznani moški. Ko so ga hoteli opomniti, naj se dvigne in odide iz cerkve, ni dal od sebe nobenega življenjskega znaka. Bil pa je tudi ves v cunjah, zato mu nihče ni posvetil pozornosti. Šele ko je prišel mrtvaški voz, da ga odpelje, so mu odpeli obleko in preiskali žene. Našli so pri njem izkazila, da je pokojnik 80letni rabinec Abel Mordehaj Rosenthal, na Poljsko prišedši palestinski romar. Mož je živel zadnja leta hodeč po svetu. Bil je trikrat ožen in vse tri žene so mu umrle. Prišel je na Poljsko da bi si noiskal čestno nevesto. V pbleki nokoinega rabina so našli vsite bankovce, ki predstavljajo vrednost 30.000 dolarjev in 5000 funtov sterlingov.

Igra z resničnimi naboji

Berlinski »Vorwärts« javlja iz Moskve, da je bil v selu Muškovu umorjen na odprtem odru pred velikansko množico gledalcev vodja boljševističnih mladinskih organizacij Petrenko. Zločin se je izvršil med gledališko diletantsko predstavo. Petrenko je bil prevzel vlogo junaka, ki plača svoje fanaistično življenje s smrtjo. Sovjetom so vražna skupina kmetov na selu je večše pripravila atentat, ki se je popolnoma posrečil. Mesto da bi bili dali Petrenkovemu protigralcu v roko samokres s slepimi naboji, so mu izročili nabit revolver. Ko je sprožil, je krogla pogodila Petrenka v srce. Mož se je pri priči zgrudil na tla mrtve. Nastala je panika. Komunisti so odnesli iz dvorane, krivce pa so izsledili, prijeli in jih postavili pred sodišče, kjer so bili obsojeni na dve do šest let zapora.

Karijera gospe Kolontajeve

Pregnani boljševiški veljak Lev Trockij živi sedaj — kakor se čisto primeri možem njegove vrste — od spominov na preteklost. Objavlja jih v odlomkih. V najnovejšem sestavku je prijal dal gospe Kolontajeve, ki je bila pred leti poslanik sovjetske vlade v Skandinaviji, zdaj pa živi v Mehiki.

Gospa Kolontajeva, piše Trockij, je v Ameriki mnogo potovala in jaz sem le poredkoma prišel z njo skupaj. Šele med vojno se je preorientirala na levo in je ostavila meniševe ne da bi bila prešla v drugi ekstrem, k boljševikom. Izgovorno znanje in »temnerament« sta napravila iz nje jako učinkovito agitatorko. Njene teorije pa so bile vedno nekam megle. Ko je živel v Newyorku, ti je bilo vse premarlo prekukuško. Donosovala si je z Leninom in ga je informirala o položaju v Ameriki. Ker pa je gledala vse sko-

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Nusšbo dobi

Trg. pomočnik
nemotno dobi dobi aršbo v večji delikatezni trgovini v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod značko »Vojda« delica 2000.

Strojnj inženjer

in strojni tehnik
dobro izveščen, javno naj se samo spozna, marljivo, mlad in neženjen gospod, ki reflektira na stalno mesto. Pisane ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Vestem«.

Čevljarski pomočnik

dobro izveščen, javno naj se samo spozna, marljivo, mlad in neženjen gospod, ki reflektira na stalno mesto. Pisane ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Vestem«.

Mesto natakariče

dobi v kavarni takoj čedna in vestna gospodinja. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Vestem«.

Viničarja

veščega, za popolno obdelovanje dveh aralov vinograde sprejem. Plaša 5000 Din. Stanovanje, hlev za prehrano dveh krav in en črni goved. Pobje se izve pri A. Antunoviču, Kutina.

Učenca za trgovino

z mešanim blagom, z vso okrobo v hiši, s primerano solsko izobrazbo, sprejme takoj trdnja Rudolf Andriš v Ormožu ob Jra.

Likarico

za četrtke popoldne izjem. Oglasi se na Erjavčevi cesti 21/II. dno.

Majšdo damo

za trgovino in pisarno, perfektno v slovenski, nemški in v angleški, zanesljivo, sprejem. Ponudbe z navedbo referenc na oglasni oddelki »Jutra« pod »Vestem«.

2 prvovrstna gaterista

z dolgoletno prakso v žarjanju hrastovine sprejem J. Pogrešnik, Škofja Loka (ob kolodvoru).

Navijačko volne in učenico

za strojno pletenje sprejme M. Turk, Ljubljana, Gospeška ulica 3/II.

Lakirarja

epretnega, zmožnega izvrševati popolnoma samostojno in zanesljivo fina lakirarska dela s čopičem in škropilnim aparatom, sprejem. Ponudbe z zahtevkom plače na oglasni oddelki »Jutra« pod »Moderno lakirarje«.

Trg. vajuca

sprejem v trgovino z mešanim blagom. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«.

Dekle

v starosti 18-20 let, ki ima večje naučilo se kuhati, sprejem k drema očehama. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Brivski pomočnik

dobro budi stucer dobi stalno službo. I. Petković, Brivski in damski salon v Domalah. Sprejem tudi starejšo osebo v pomoč samemu se za seboje in nedelje. Hrana in stanovanje v hiši.

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

127.

In zdajci je Kozamurnik začutil, da je trenenje penehalo. Plaval je po zraku — brrrr! — res ga je neslo naravnost na mesec! In naj je še toliko sukal in obračal, avtomobil je s strašno brzino letel po svetovnem prostoru.

Učenko

za šivane sprejem v Rotni dolini, cesta 826. 29332

Mizar, pomočnik

dobro izveščen, sprejem takoj Ignac Grom, mizarstvo, Vihnika 255. 29363

Kontoristinja

začetnica išče za tovarno v bližini Ljubljane. Zadržava se znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju, etnografije in etnopsij. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Sredi septembra«.

Natakarico

tudi začetnica sprejem v gostilno na dnu. — Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Natakarice«.

Učenca

pridnega in postojnega sprejem takoj v trgovino mešane blaga. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Dolenjske«.

Gospodinja kuharica

z samostojno izkušnjo, tresna in postojna, sprejem takoj v hišo. Zadržuje stalen in dober. Fotoverke. Maribor, Pobrežje, Napiša 19. 29471

Lesni strokovnjak

trošen in zanesljiv, ki bi bil sposoben voditi samostojno parno žago in knjigovodstvo, nakup itd. delo. V poštev pridejo kamni, kakor tudi poročeni s majhno družino. Ponudbe z zahtevki ter priložitvijo sprejme se poletni do 10. septembra na oglasni oddelki »Jutra« pod značko »Zmožnost 354«.

Absolventa kmetijske šole

z prakso v vseh panogah kmetijske in živilarske, ki bi osebno delal vsa dela pri gospodarstvu kot kmetovalca, sprejem. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Pisarniškega slugo

veščega in zanesljivega, z dobrimi izveščenimi, iščejo plača dobra. »Delmond«, Miklošičeva 14, I. 29454

Učenko

z trizredno mešanim blagom sprejem v modni trgovini Sterk nael. Karničnik, Stari trg 18. 29440

Postrežnico

vidno in snatno, do 30 let staro, sprejem takoj za popojan. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Trg. vajuca

dobi mesto za Ljubljano, hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe pod »Sprejem« na oglasni oddelki »Jutra«.

Fanta do 20 let

išče za gospodarska dela. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Fanti takoje«.

Pisarniško moč

gospodinja ali vdova, ki ni imela otrok, z delo, po polnoma neodvisno, sprejem. Ponudbe pod »Kakor gospodinja« na oglasni oddelki »Jutra«.

Pisarniško moč

zanesljive, gospodinja ali vdova, ki ni imela otrok, popolnoma neodvisno, sprejem. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Vzgojiteljica

zmožna poučevati nemščino in slovenski pouk klavirja, sprejem v hišo pri naslovu v Gosposvetski ulici 4. 29474

Irgovski pomočnik

agilna, mlad, vojašine prost, z znanjem slovenske, serbo-hrvatske in nemške jezik. Cenj. ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Sposoben in postojen«.

Čevlj. pomočnik

sprejem takoj Jos. Prešern, Celovška cesta 62. Ljubljana 7. 29478

Trgovski potniki

Potnika za prodajo brezkonkurenčnega ugodnega predmeta na Slovenski, z lahko dosegljivim dnevnim zaslužkom po 500 Din. oziroma 10-12.000 Din sprejem. Prednost imajo inteligentni mlajši trgovski potniki mešane stroke. — Ponudbe s popolnim opisom doseganja poslovanja in sliko na oglasni oddelki »Jutra« pod značko »Ljubljana 500«.

Potnika

za Ljubljano in okolico, dobro uvedena v spletnijski trgovski svet, sprejem takoj. Ponudbe s gverbo doseganja službovanja na oglasni oddelki »Jutra« pod »Dobro zaslužek 19«.

3 boljši potniki

za obisk pri privatnih strankah se iščejo. Zadržuje stalen in dober. Fotoverke. Maribor, Pobrežje, Napiša 19. 29471

Žaganje drv

na najcenejši pri Ur. Francu, Vilharjeva c., telefon 2830. 29460

Krojači

izveščani in izveščani damskih plaščev, dobe delo na dom. Ponudbe z navedbo cene pod »Konfekcija« na oglasni oddelki »Jutra«.

Zastopnike in potnike

agilne sprejem za dobro plačane predmete proti visoki proviziji. — Ponudbe pod »Stalni zaslužek« na oglasni oddelki »Jutra«.

Puhasto perje

kg po 35 Din razpoložim po povzetju najmanj 5 kg. potem čisti bel puh po Din 300 kg. L. Brozovič, Kamniška 23. 29453

Nov ročni voz

4 kolesih, močan, pripravljen za vsako trgovino ali službo, prodaja Tornice, Ljubljana 7, Galska c. 18. Na 19. uro. 29286

Nože za zelje rezati

prodaja Franc Marinko, Opekarska cesta 34, Ljubljana. 29446

Gosli poučje

bivši učitelj konservatorija. Studentova ul. 9-I. 29476

Klavir poučje

učiteljica. Tudi na učeničnem domu. Dopise »Privatno« na oglasni oddelki »Jutra«.

Gorazdov učni zavod

prej Gärtnarjev tečaj prične s poukom srednjega septembra. Stenografija in strojeje se poučuje po najnovejši metodi. Honorar zelo zmern. Osebn. priložnosti 4. in 5. septembra dočimne od 10. do 12. ure, popoldne od 3. do 5. ure. Dirl Metodova ulica 19, I. nadst., levo (poleg cerkve sv. Jožefa). Pismeni pripravi do 30. septembra pod naslovom: F. Gorazd, Bled 2, vila Rodica. 29461

Nemško govoriti

se more naučiti hitro po moji metodi. Salendrova ulica 4, II. nad. 29474

Trg. pomočnik

s petletno prakso v trgovini mešane blaga, voljašine prost, sprejem. Vse je slovenskega, italijanskega in nemškega jezika. — Dopise na oglasni oddelki »Jutra« pod »Zanesljiv 666«.

Vzgojiteljica

zmožna poučevati nemščino in slovenski pouk klavirja, sprejem v hišo pri naslovu v Gosposvetski ulici 4. 29474

Irgovski pomočnik

agilna, mlad, vojašine prost, z znanjem slovenske, serbo-hrvatske in nemške jezik. Cenj. ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Sposoben in postojen«.

Majši uradnik

z visoko izobrazbo, želi kakršnegakoli zaposlenja s stalno plačo ali sicer sigurnim zaslužkom. Cenj. ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Takoj 35«.

Vrtinar

vešč vseh panog vrtarstva želi mesto. — Sprejme tudi mesto hišnika. Cenjene ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Vrtinar«.

Pozor trgovci in posestniki

Aparate za gašenje ognja izdelujemo najbolje in najceneje pri jib prijem polni osebno Interesanti. Naj se javijo na naslov N. Aljady, veleposrednik paviljon 004, št. 388. Narodila se sprejemajo do 8. t. m.

Priložnostni nakup rabljenih motornih koles

Indian Prince, 250 cm, komplet, z elektr. razsvetljavo, zelo dobro ohranjen, 10.000 Din; Indian Police Scout, 750 cm, komplet, z elektr. razsvetljavo, zelo dobro ohranjen, 12.000 Din; Indian Big Chief, 1900 cm, komplet, z elektr. razsvetljavo, malo vožen, 25.000 Din; BSA, 500 cm, z prikolico in elektr. razsvetljavo, 16.000 Din. Indian Motorcycle Company, gon. zastopstvo za SSS Rom. Pelikar. Maribor. 29347

Mlad fant

priden in postojen, išče službo h konjem ali za etražnika v bolnici. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Pestunja

želi sprejemiti službo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Pestunja«.

Mlad mlinar in žagar

išče službo, priden in postojen, v poslužen, išče delo v mlincu ali parni žagi. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Moško kolo

za 750 Din prodaja Bister, Blewiesova cesta št. 3. 29341

Posestvo

Majhno posestvo s hišo in gospodarskim posojenjem v dobrem stanju ter od 3-6 jehov dober kmet, ob prometni cesti, v bližini večjega kraja v Ljubljani, pripravljen za prodajo. Cenjene ponudbe s opisom poslaste, kraja in ceno prosim na oglasni oddelki »Jutra« pod »Domačini«.

Hiša

in posestvo na prodaj, kjer se lahko redijo 2 kravi. Cena 50.000 do 100.000 Din. Več osebno ob nalogah in četrtih pri g. Suter, Konjice. 29401

Lepo posestvo

obstoječe iz hiše, bleva, vse v dobrem stanju, s hišo, s opako krito, 16 jehov zemlje, lep gozd, travniki, njeve, lep sadonostni 180 dreves sadnih, vse na ravni, eno uro od postaje Poljana, sprejem. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Vrednoti

dobro uvedena veletrgovina vina v Mariboru, radi preselimo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra«.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah Cerne — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 38.

Divan-postelj

in BRUENO ZRCALO — atto. 1.60x70 cm, ugodno prodaja. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Fotografirni aparat

6 in pol X 9, otomano in otroški voziček poceni na prodaj. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«.

Tehtnica decimalna

gora nova, poceni na prodaj, Mestni trg 13, II. 29443

Lepo kočijo

(Elaka) prodaja. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Stare tračnice

za šago in 3 vagonete kupim. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »600«.

Brzojavne droge

hrastovino tudi rezano kupujem. Ponudbe pod »Les na Celje, pošto leče«.

Motorna vozila

Avtohladilnik dobro ohranjen kupim. — Ponudbe z navedbo tipe in cene na Prostovoljno gasilno društvo II. Ruše 28999

Priložnostni nakup rabljenih motornih koles

Indian Prince, 250 cm, komplet, z elektr. razsvetljavo, zelo dobro ohranjen, 10.000 Din; Indian Police Scout, 750 cm, komplet, z elektr. razsvetljavo, malo vožen, 25.000 Din; BSA, 500 cm, z prikolico in elektr. razsvetljavo, 16.000 Din. Indian Motorcycle Company, gon. zastopstvo za SSS Rom. Pelikar. Maribor. 29347

Kolesa

Moško kolo za 750 Din prodaja Bister, Blewiesova cesta št. 3. 29341

Posestvo

Majhno posestvo s hišo in gospodarskim posojenjem v dobrem stanju ter od 3-6 jehov dober kmet, ob prometni cesti, v bližini večjega kraja v Ljubljani, pripravljen za prodajo. Cenjene ponudbe s opisom poslaste, kraja in ceno prosim na oglasni oddelki »Jutra« pod »Domačini«.

Hiša

in posestvo na prodaj, kjer se lahko redijo 2 kravi. Cena 50.000 do 100.000 Din. Več osebno ob nalogah in četrtih pri g. Suter, Konjice. 29401

Lepo posestvo

obstoječe iz hiše, bleva, vse v dobrem stanju, s hišo, s opako krito, 16 jehov zemlje, lep gozd, travniki, njeve, lep sadonostni 180 dreves sadnih, vse na ravni, eno uro od postaje Poljana, sprejem. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Vrednoti

dobro uvedena veletrgovina vina v Mariboru, radi preselimo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra«.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah Cerne — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 38.

Divan-postelj

in BRUENO ZRCALO — atto. 1.60x70 cm, ugodno prodaja. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Fotografirni aparat

6 in pol X 9, otomano in otroški voziček poceni na prodaj. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«.

Tehtnica decimalna

gora nova, poceni na prodaj, Mestni trg 13, II. 29443

Lepo kočijo

(Elaka) prodaja. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

3 vežna vrata

kompletna, zelo močna, iz trdega lesa, velika 177x245 cm, 4 izločene omare za oblačila, zasteklena, velika 1.50 x 1.40, 3.20 x 1.40, ceno na prodaj. F. I. Gorislar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 29451

Radice

Hartleyev aparat štiricevni, ki je zelo električen, prodaja za 2800 Din. Rudolf Malj, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35. 29383

Kupim

Parni kotel z malo armaturo 25-40 m³ kurilne plošve kupim. Pisane ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Dobro ohranjen kotel«.

Kredenco

za 250 Din prodaja. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Kuhinjska kredenca

bela, tridelna, zaradi selitve na prodaj. Cena 800 Din. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Lokal

primeren za boljšo modno trgovino išče na Starem ali Novem trgu, oziroma na Aleksandrovi cesti. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Modna trgovina 2«.

Bulet

in delatnostno trgovino v centru Zagreba, zelo dobro udeleženo ugodno prodajo. Pogledati v Samoostanski ul. št. 19. 29243

Gostilno

dobro obiskano in 10 oravov zemljišča v Studenci pri Mariboru takoj poceni prodam. — Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Barako

v dobrem stanju prodam na Prulah (za šolo). 29387

Obširen lokal

oziroma 2 lokala s kladencem odano v sadni hribi. Stan in doma. Trška cesta 28. — Poizvedbe istotam. 29388

Skladišče

subo, v bližini juž. ali drž. kolodvoru, približno 6x12 m. Več osebno ob nalogah in četrtih pri g. Suter, Konjice. 29401

Trgovino prodam

z mešanim in konfekcijskim blagom v erediti mesta na zelo prometnem prostoru. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Nov lokal

zelo lep, s kladencem, oddam v prometnem mestu na Gornjemkmetu na zelo prometni ulici, ako želi, dobi tudi malo sobo z vodo. Lokal je zelo lep, urejen, pripravljen za prodajo, katere se ni v tem mestu, ter tudi za vsako drugo trgovino ali obrt. — Električna je napeljana tudi v obe izloži. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

Michele Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman

Vendar pa je v prvih dneh vitezovega jetništva doživel veselo presenečenje. Neki menih ga je bil ogovoril. Natvezil mu je kdo ve kakšno istorijo, nakar ga je častiti oče povabil v samostan. Tam je na vso svojo radost opazil nesrečnega prijatelja, ker pa je vedel, da ga z vseh strani opazujejo, se je moral zadovoljiti s tem, da mu je v bodrilo pomagal z roko.

Na žalost se z menihom nista več srečala in Chico se ni mogel nikoli več vtihotapati v samostan.

Pri tej podrobnosti se je Pardaillan nehote namuznil. Dobro je vedel, iz kakih razlogov so bili dovolili pritlikavcu dostop v jetnišnico inkvizicije.

Za stran Giralde se je Chicu, ki je sledil zdaj Centuriona, zdaj njegovega pribočnika Barrigona, končno posrečilo, da je odkril njeno bivališče.

Bila je zaprta v gradu Bīb—Alzar. Najstrašnejše v njeni usodi je bilo to, da je bil Barba Roja, ki ga je bil bik dokaj resno poškodoval, v tem trenutku že spet na nogah in se je bilo nedvomno bati, da pride kmalu ponjo ter jo odvede s seboj.

Tako je pritlikavec poročal Pardaillanu o najvažnejših dogodkih, ki so se bili pripetili med njegovim jetništvom.

Toda vitez ni bil edini, ki je poslušal možička.

Juana je stregla na sleherno njegovo besedo in strmela vanj z občudovanjem, ki ga je Pardaillan dobro opazal, med tem ko se

215

ga pritlikavec v svoji vnuem niti zavedal ni.

Pardaillan pa je opazil tudi to, da se je delal Chico zdaj čudno malomarnega nasproti deklici, čeprav bi bil moral videti, da je ona kakor slepa za vse razen njega in se obrača k njemu s kar neverjetno krotkostjo.

»Ali veš,« je resno vprašal Pardaillan, ko je pritlikavec končal svojo pripoved, »ali veš, da si drzen in podjeten tovariš? Nekateri poznam, ki ga vsi hvalijo zaradi njegove spretnosti, pa ti vendar ne bi segel do gležnjev.«

Taka pohvala z njegove strani je bila neprecenljiva. Chico in Juana sta kar poškratela od radosti in pomosa. Toda med tem ko je deklica očitno pokazala, kako se strinja s temi besedami, je možičke samo v zadregi skomignil z rameni, češ, nikar se ne norčujte iz mene.

Da, mali Chico je bil nepoboljšljiv v svoji zakrknjeni ponižnosti. Videč, da se noče izpametovati, je Pardaillan nadaljeval:

»Če ti pravim, da je tako! Saj vendar nisem novinec v takih stvarih. Škoda je le, da si tako šibak; a to ni nepopravljivo... Vidiš, vidiš, lahko bi si bil že preje spomnil... Naučiti te hočem, da boš znal sukati meč...«

Ob tej nepričakovani, čeprav na tihem gotovo zaželeni pomudbi je pritlikavec kar poskočil in oči so se mu zasvetile od radosti.

»Kaj!« je vzklisknil. »Res bi hoteli?... Ne norčujte se iz mene?...«

»Ali bi se rad znal mečevati?« je resno vprašal Pardaillan.

»Oh, menda!«

»Tako mi Pilata, kakor je rekel moj pokojni oče, jaz govorim zmerom zares, prijatelj Chico! V dokaz tega bova kar zdajle

imela prvo vezbo.«

Pritlikavec je jel od radosti plesati po sobi in Juana, ki ni bila nič manj vesela od njega, je ploskala z ročicami. Toda dekličina radost je skopnela kakor sneg na solcu, ko je Pardaillan malomarno dodal:

»Tem bolj, ker naju čakata drevo in jutri jutraj dva pohoda, na katerih ti utegne moj potik koristiti...«

Ne meneč se za dekličin očitačji pogled in za bledico, ki ji je nenadoma pokrila obraz, je nadaljeval:

»Juana, dragica, pošljite koga v mojo sobo po dva meča... in ne pozabite gumbov; najdete ju v kakem žepu moje obleke, ki visi na zidu.«

Med tem, ko je Juana z žalostno sklonjeno glavico odšla po meča, se je obrnil k vzradoščenemu pritlikavcu:

»Upal, da se ne bojiš?« ga je vprašal z nasmeškom.

»Bal da bi se?« je ostrmel Chico. »Česa pa?«

»Vraga,« je menil Pardaillan, »brez bunk in prask gotovo ne opraviva!«

»Če Bog da, jih ne bova sprejemala, ampak delila,« se je zasmejal Chico. »Sicer boste pa vi z menoj — česa naj se potlej bojim?«

»In nič ne vprašaj, kam te mislim peljati?«

Kakor da bi bilo težko uganiti!« je rekel pritlikavec in skomignil z rameni. »Sodim, da pojdeva nocoj v hišo med cipresami, jutri jutraj pa v grad Bīb—Alzar. Grad bi našli brez mene, vsak vam ga lahko pokaže. Toda v skrivališčih pod hišo med cipresami ne bi vedeli sami ne kod ne kam.«

Pardaillan je smehljaje se pokimal z glavo in pomislil sam pri sebi, s strani opazujoč pritlikavca:

Največja izbira — najnižje cene najnovjših dvokoles, dirkalnih, za ceste, ture in daleč, motorov, malih dvokoles za otroke, igračnih in otroških vozilov raznih modelov od najcenejšega do najfinjšega, brzošvitavih strojev Central Bobbin. Pred nakupom ogledajte si zalogo pri trdnici Triluma F.B.L. tovarna dvokoles in otroških vozilov, Ljubljana, Karlova c. 4. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

Na velesejmu

OPEL najboljši **AVTO** najcenejši
Din 36.000 komplet.

št. 64. kr. 3. o.

10975

Razpis.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR v Preski pri Medvodah razpisuje za zgradbo nove šestrazredne osnovne šole

težakša, zidarska, železobetonska, tesarska, krovna, kleparska, mizararska, steklarska, pleskarska, slikarska, ključavničarska, elektroter vodovodno inštalacijska in pečarska dela.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji se dobe proti odškodnini vsak dan od 9.—11. dopoldne pri šol. upravitelstvu v Preski.

Pravilno kolkovane ponudbe je vložiti za vsa dela ali pa za vsako stroko posebej, in sicer v zapечатeni kuverti

najkasneje do 30. septembra 1929

na »Krajevni šolski odbor v Preski pri Medvodah« z označbo: Ponudba podjetnika I. I. za zgradbo osnovne šole v Preski.

Krajevni šolski odbor si pridrži pravico oddati dela ne glede na višino ponudbe.

Krajevni šolski odbor v Preski pri Medvodah.

ISOL izborna učinkujoča in najzanesljivejša sredstvo za izolacijo zidovja proti vlagi in vodnemu pritisku, za izsušitev vlažnih sten, tal i. t. d. — Dobiva se v trgovinah z materialnim blagom, barvami, železnino i. t. d.

Glavna zaloga za Jugoslavijo:
Ljubljanska komercialna družba
Ljubljana Bleiweisova cesta 18.

Otvoritev nove zgradbe

HOTEL MIKLIČ

72 lepo opremljenih sob. V novi zgradbi v vsaki sobi vodovod, centralna kurjava, kopalnice, lift, lep salon za prireditve.

Vse pijače, jedila kakor tudi sobe prvovrstne in po nizkih cenah. 10974

Ljubljana nasproti glavnega kolodvora

Lutz in Monolit peči
Šamotež najcenejša, prvovrstna šamota za peči in štedilnike
Elektromotorji Long Altona Bahrenfeld
Ing. GUZELJ, Ljubljana VII.
Jernejeva cesta št. 5. Telefon št. 3252

1. septembra 1929
izžrebane številke
efektne loterije
gasilnega društva
Zalog - Sp. Kašelj

3248	3149	1713	1056
1113	3793	642	2137
4376	1416	1414	3045
3139	1914	1154	562
2945	3770	518	2492
3909	3385	4434	3641
1891	3655	3862	1294
3394	183	4100	1936
3813	4815	3160	4309
999	4300	4910	844
			2936

Pozor
ženini in neveste!
ŽIMNICE

(matrace), posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane, in tapetniške izdelke nudi najceneje
Rudolf Radovan
tapetnik
Krekov trg št. 7.

L. Mikuš
Mestni trg št. 15
Tovarnica dežnikov,
zaloga sprehajalnih
— palic —

Ustanovljeno leta 1872
OGAN LJUBLJANA
Dunajska cesta 17.
MIZARSTVO — ZALOGA POHIŠTVA IN TAPETNISKIH IZDELKOV
Priporoča svojo zalogo pohištva kakor: spalne sobe, jedilnice, kuhinjske opreme in drugo po konkurenčnim cenah. V zalogi so tudi vedno: žimnice (modroci), žičnice, divani in vsi drugi v tapetniško stroko spadajoči predmeti. — Deske in predloge za rezanje ter vsakovrstni furnir
VELESEJEM, PAVILION E 39 — 45.

1 ali 2 frizerki

dobro izvežbani tudi v vodni ondulaciji se za Maribor takoj sprejmeta
Ponudbe z navedno referenc in plače na upravo Jutra Maribor pod »Samostojna moč«.
10285

Prodamo parni kotel

30 m² in 8 atm., sistem enocevni »Cornwall«, komaj 10 let v obratu, je popolnoma dobro ohranjen in se proda zaradi povečanja obrata.

Prodamo FRANCIS-SPIRAL-TURBINO

za 13—20 k. s., 250 l. vode na sekundo, 400 do 500 obratov na minuto. Turbina je samo 5 let v obratu in se proda zaradi povečanja, je v popolnoma dobrem stanju, primerna bi bila zlasti za pogon električne centrale, mima ali žage. Za turbino se dobijo brezplačni načrti za vgradnjo v novih razmerah. Parni kotel kakor tudi turbina sta še v obratu in se lahko ogledata na licu mesta. Vprašanja naj se naslovijo na: REMEC — CO., tovarna upogojenega pohištva, lesna industrija, Ljubljana, Kersnikova ulica 7.
10368

Sprejme se inteligenten elektrotehnik
s prakso za službo pri stikalni plošči v veliki električni centrali vrtilnega toka. Obširne ponudbe je nasloviti na
Elektrarno Fala d. d., Maribor.
11000

Razpis.
Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na dan 16. septembra 1929
1 komad univerzalni rezkalni stroj.
Natančnejši pogoji se dobe pri podpisani. Ponudbo predložiti najkasneje do 16. septembra 1929 dopoldne.
Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 8433/II. 10436

Razpis.
Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje dobavo 10438
55 m gumijevih tepihov.
Ponudbe je kolkovati s 5.—Din. — Pismena pogodba se vrši, dne 23. septembra ob 11. uri. Natančnejši pogoji se dobijo pri podpisani.
Iz pisarne direkcije drž. rudnika Velenje, št. 8454.

Razpis.
Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje dobavo 10438
55 m gumijevih tepihov.
Ponudbe je kolkovati s 5.—Din. — Pismena pogodba se vrši, dne 23. septembra ob 11. uri. Natančnejši pogoji se dobijo pri podpisani.
Iz pisarne direkcije drž. rudnika Velenje, št. 8454.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.

Objava.

Uprava Državnih Monopola na osnovu svog rešenja MBr. 18026 od 30. jula 1929 god. nabaviče putem prve ofertalne licitacije koja će se održati na dan 9. septembra iste godine u kancelariji Uprave u 11. časova pre podne.

12.100 kgr eksera raznih dimenzija za fabrike Duvana.

Uslovi kao i sva ostala obaveštenja mogu se dobiti u kancelariji Ekonomskog Odeljenja Uprave svakog radnog dana od 10—12. časova.

Iz kancelarije uprave Državnih Monopola EMBp. 15683 od 31. jula 1929 god. u Beogradu.

Oglas.

Uprava Državnih Monopola ovim razpisuje prvu ofertalnu licitaciju

za izradu vodovoda kod nove Solane u Ulcinjju.

Ukupna predračunska suma iznosi 1.564.552.36 Din.

Licitacija će se održati na dan 10. septembra tek. god. u 11 čas pre podne u kancelariji Uprave Državnih Monopola.

Pisani, predračuni i opšti uslovi mogu se videti svakog radnog dana u kancelariji Tehničkog Odeljenja Uprave Monopola i Oblasnom Monopolskom Inspektoratu u Splitu.

Iz kancelarije Industrijskog Odeljenja IM br. 13058.

Objava.

Uprava Državnih Monopola nabaviče putem I. ofertalne licitacije, koja će se održati na dan 12. septembra 1929. god. u kancelariji Uprave

1157 komada križackih noževa za fabriku duvana.

Uslovi, orčež i sva ostala obaveštenja mogu se dobiti u kancelariji Ekonomskog Odeljenja. — Odsjek za Kupovinu — svakog radnog dana od 10—12 časova pre podne. 10994

Iz kancelarije Uprave Državnih Monopola EM br. 15819 od 6. avgusta 1929. godina.

Objava.

Uprava Državnih Monopola na osnovu odluke upravnog Odbora Samostalne Monopolske uprave MBr. 18721 od 5. avgusta 1929 god. nabaviče putem III. ofertalne licitacije koja će se održati na dan 20. septembra 1929. god. u 11 časova pre podne u kancelariji uprave

8000 kgr gumarabike u zrnju

za potrebe Državne Markarnice u Beogradu. Uslovi kao i sva ostala obaveštenja mogu se dobiti svakog radnog dana od 10—12. časova u kancelariji Odsjeka za Kupovinu — Odeljenje Ekonommo — Uprava Monopola. 10985

Iz kancelarije Uprave Državnih Monopola EMBp. 16154 od 8. avgusta 1929. god. u Beogradu.

Laboratorij „Sol“ Celje

na ljubljanskem velesejmu s svojimi znanimi izdelki. Zelo dobro sredstvo zoper kurje oči. Madež proč, s katerim se hrani obkoka in denar, Cehypres kolonjska voda, Shampoo Ljubice itd. Ogledajte si H paviljon št. 533. 11007

Sadje in zelenjad
vsake vrste vkuhavajte samo v originalnih WECK-ovih pripravah za vkuhanje. — Zadrževajte
WECK-A
pri vseh trgovcih. Tovarniška zaloga FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10. — Zastopstvo v Mariboru: Carl Lotz in Pinter & Lenard, Celje: Josip Jagodič.

Na velesejmu paviljon H 456.

OGLAŠUJTE V „JUTRU“

FLIT
PRIDRUŽI SE VOJSKI ZDRAVJA!

Samo iz originalne Jugobanat-patent-moke se dobiva najboljšje pecivo!

Postojnska jama!
Dne 8. septembra t. l. se vrši
veliki simfonični koncert
pod osebnim vodstvom mojstra Petra MASCAGNI-ja v gledališki dvorani jame. 120 profesorjev glasbe, prostora za 7000 oseb. — Koncert svetovnega slovesa.
— Brezplačni vizum od italijanskega konzulata —
Vstopnina v jamo in h koncertu 38 Din.
Predprodaja in informacije pri
„Tourist-Office“, Ljubljana, Dunajska cesta št. 1